

Szerkesztőség: Kádóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürnyöcím: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évi 1080, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej feljebb. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár) Hirdetések tarifa szerint.

XLV. évfolyam, 266. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szombat, 1930. november 22

Késői konzilium

A tél megérkezett a kapuink elé. Az egyre rövidülő nappalaink számára már-már alig jut egy-egy késői, fáradt, halálba-bágyadó napsugár. Körös-körül, a hegyek komorló, tar homlokán már megmaradt az első hó mindenfelé az országban: a tél kitúzta diadalmas fehér lobogóit a megszállott ormokon. A késői novemberrel együtt készültünk mindenfelé az új kapitációra; mert bizonyos, hogy az ostrom nem tarthat már soká s az elhanyagolt késői ős sárbahulló tetemén át bevonul falaink közé a tél fagyos, havas, zimankós hadserege.

Az egész világgazdaság évről-évre megújuló figyelemmel kíséri a tél közeledésének operációs hadműveleteit. A hideg beköszöntése nemcsak a kisegisztenciák problémája, de közgazdasági koncepcióban nemzetgazdasági kérdés is, kereskedelmi lehetőségek nemzetközi tárháza, melynek keretei között minden évben ugyancsak erős harc, éles küzdelem indul az egyes nemzetgazdasági piacok között. Ez a küzdelem a fában dús országok versenyében nyilatkozott meg talán a legélesebben a fában szegény országok tűzifa-piacainak meghódítása miatt. Am a szakmai körök nagyon jól tudják, hogy a késői november napjaira már rég elült a vértelen küzdelem, a néma, de kegyetlen harc a tűzifa-fronton és az európai piacok szükségleteinek kielégítése után ki-ki rég hazatért már zsákmányával, melyet a versenytárs elől, ha áldozatokkal is, de sikerült megszereznie...

Régi dal, régi dal, régi dicsőségről. De talán nem érdektelen visszaemlékeznünk rá akkor, amidőn az ország közlekedésügyi minisztere, Voicu Nitescu a minisztertanácson tett előterjesztésével mindent újra eszünkbe juttat. A közlekedésügyi miniszter ugyanis elérkezettnek látta az időt arra, hogy felvesse a román tűzifa exporttarifájának mérséklési javaslatát az ország életének magas intézói előtt, azzal a megjegyzéssel, hogy talán jóváhagyólag határozhatna is a minisztertanács ebben a kérdésben, — a legközelebbi minisztertanácsban.

Nem vonhatja sonki kétségbe a közlekedésügyi miniszter jószándéku javaslatának komolyságát. Bizonyára soká mérlegelte a romániai tűzifa-export jelenlegi helyzetét, amelynek tragikus bénaságát, végzetes szimptomák között vergődő versenyképtelenségét éppen annak a bizonyos ominózus export-fuvardíjszabásnak gaurizankári és himalájai magassága idézte elő, amelyet egy másik magas gazdasági bizottság tervelt ki, szedett szép szabályos számsorokba és ugyancsak egy másik minisztertanács hagyott jóvá, — ha akkor tán nem is halasztották el az érdemleges döntést a legközelebbi ülésig. Akkor, az a minisztertanácsi határozat súlyos gazdasági merevgöröcsöt hozott: a nagy fa-export-cégek évtizedes termelési munkájának megbénulásával a román-tűzifa mindenütt elvészítette legrégibb és legerősebb külföldi piacait. Mit hozhat számunkra ma, a késői novemberi ködök és gondok idején, az új minisztertanácsi határozat? Amikor már rég lefolytak a harcok a szeptemberi és októberi nagy nemzetközi tűzifa-üzletkötések csatamezőin...? És mi — újra, — lemaradtunk...?

Vesztett piacok, vesztett gazdasági utközetek, késői felriadások és késői konziliumok jellemzik ma az ország gazdaságpolitikáját.

Am még ma sem jutottunk el addig, hogy az ország felelős irányító gazdasági vezetői ráébredjenek a tizenkettedik óra parancsszavára. Még ma is csak bizonytalanul, inneminnal tanácskozik a tudós professzorok konziliuma a nagybeteg ágya fölött, — hogy vajon holnapra felirhatják-e számára az aszpírint...? A késői orvososság pedig még egy beteggel sem tett csodát, még ha egy olyan magas konzilium is kezdi törni a fejét rajta, amely a szenvedőt — a legközelebbi ülésig — újra és újra magára hagyja.

Az aranyvaluta alapjaira kell helyezni Románia gazdasági berendezkedését

Auboin francia szakértő érdekes jelentése — Megfelelő tőkét kell előteremteni a produktivitás elősegítésére — A francia szakértő állást foglal a moratórium ellen

Bucurestiből jelentik: Auboin, a Banca Nationala mellett működő francia szakértő ma közzétette jelentését az ország gazdasági helyzetéről. A gazdasági helyzet a jelentés szerint kétségtelenül súlyos és elsősorban a mezőgazdasági hitel vár megoldásra. E tekintetben a szakértő kijelenti, hogy *nem elég a gazdák adósságainak a rendezése, hanem megfelelő tőkét kell teremteni a produktivitás elősegítésére.*

A gazdák csak a termelés lehetősége mellett

tudnak kötelezettségüknek eleget tenni. *Semmi esetre sem szabad az államnak beavatkozni a hitelező-és adós magánviszonyába.* Jelentékeny mezőgazdasági hitel folyóztatását javasolja, amely csak külföldi kölcsönből kelezhető. A jelentés további része rámutat arra, hogy Romániának gazdasági berendezkedését az aranyvaluta alapjaira kell helyezni, úgy amint az a többi európai államokban már megtörtént. A CFR. helyzetéről írva megállapítja Auboin, — hogy az kétségtelenül javult.

„A Habsburg-restauráció csak a bel- és külföld

Ottó első interjúja — Az extrónörökös szerint az „Anschluss” hozzájárulásával történik meg“

Ausztria pusztulását jelentené — „Jogaimat csak akkor érvényesítem, ha jelenlétem könnyít a két ország sorsán“

Bécsből jelentik: A *Die Stunde* ma Habsburg Ottó egy nyilatkozatát közli. Az interjút Maurice Sauerwein az ismert újságíró küldötte a *Matinek*. Sauerwein mindvégig részt vett a steinockerzeeli ünnepeken és sikerült kieszaközölni Ottótól egy beszélgetést, amelyet az extrónörökös első interjújának kell tekinteni. Habsburg Ottó többek között a következőket jelentette ki:

— *A Habsburg-restauráció Apponyi Albert gróf bölcs elveinek megfelelően csak a bel- és a külföld hozzájárulásával történhetik meg.* Azt kívánám, hogy ez békés és keresztény szellemben jönne létre és az egyik, vagy a másik fővárosba való visszatérésem a békét szolgálja, ne pedig veszélyeztesse azt különböző megnyilvánulásokban. Ezt a meggyőződésemet annak alapján szűrtem le, hogy úgy a magyar nemzet, mint Ausztria többsége kedvezően van hangolva irántam. Jogaimat csak akkor érvényesíthetem, amikor jelenlétem csak könnyíthet a két sorsfildözött állam helyzetén.

— Középeurópát különböző veszedelmek

fenyegetik. Az „Anschluss” súlyos konfliktusokat vonna maga után és megpecsételné Ausztria pusztulását. Nagy veszedelmet jelent a szélső jobboldal agitációja, ugyszintén a szélső baloldalé, amely társadalmi forradalmat akar előidézni. Mindezekkel a veszedelmekkel szemben úgy politikai, mint társadalmi téren a rend és béke hagyományait akarom képviselni.

Ottó első nyilatkozata, amelyben komolyan foglalkozik a restauráció kérdésével hatalmas feltűnést keltett politikai körökben és különösen az „Anschluss” elleni állásfoglalását kommentálták.

Budapestről jelentik: A legitimisták *Ottó* 18 esztendőszületésnapja alkalmával Ottó-érmekeket hoztak forgalomba. Az érmekek a régi francia 5 és 10 centimesekhez hasonlítottak. Egyik oldalukon Szűz Mária képe volt a kisdéd Jézussal a karjában. A másik oldalon Ottó képét a következő felírás övezte: *II. Ottó, Magyarország örökös királya.* A rendőrség úgy az érmekeket, mint a propaganda plakátokat elkobozta.

Holnap tartják a perbeszédet a borsai bűnpörben

Egy volt liberális szenátor súlyos vádakkal illette Juga prefektust — Setaea csendőrkapitány terhelő vallomása — Berinde lelkes a csendőrség jelenlétében izgatta a népet —

Szátmárról jelentik: A borsai bűnpör mai tárgyalásán kihallgatták *Antercu* volt liberális szenátort, aki utólag jelentkezett vallomástételre és aki valósággal védőbeszédet tartott Danila mellett. A volt szenátor, súlyos vádakkal illette *Juga* prefektust akiről kijelenti, hogy konzorciumot alapított *Weiszberger* Saúl Léb nevű vádlottal és kiuzsorították a borsai parasztságot. Erről egyetlen ember tudott, egy *Străvunda* nevű egyén, aki most a vádlottak padján ül és akit *Juga* prefektus juttatott oda. Kijelenti Daniláról, hogy jóhiszemű, hazafias, kiváló embernek tartja és feltétlen bűvének vállalja magát. *Weiszbergerről* egyébként kijelenti azt is, hogy azelőtt pénzhamisítással is foglalkozott. *Fried* dr. és *Fischer* József dr. védők különböző kérdéseket intéznek a tanúhoz, aki azonban kitér a válaszadás elől.

Több tanu kihallgatása után felolvasták *Setea* csendőrkapitány vallomását, amely a vádat támasztja alá. A csendőrkapitány ugyanis kijelenti, hogy *Berinde* lelkes ellene és a csendőrség ellen izgatta a népet, hogy kénytelen volt visszavonulni. A füle hallatára izgatta a lelkes a borsai parasztságot a hadsereg és a közrend ellen és uszította a zsidóságra. A vallomás felolvasása után *Berinde* feláll és kijelenti, hogy sohasem terrorizált senkit. Ő csak annyit kért a csendőrkapitánytól, ne izgassa fel a népet azzal, hogy a papját letartóztatja.

Az elnök ezután a tárgyalást holnap délelőtt fél tíz órára halasztotta, amikor felolvassák a 48 meg nem jelent tanu vallomását. Délután sor kerül a véd- és yédbeszéd megvitatására is.

Magyarellenes szellemben tanítanak a iasi-i katolikus papnevelőben

A katolikus status mai gyűlése — A minisztérium nem utalja ki a katolikus iskolák államsegélyét

Kolozsvárról jelentik: A katolikus status kolozsvári nagygyűlését ma folytatták. A gyűlés elején *Majláth* Gusztáv Károly püspök javaslatára határozatot hoztak, amely szerint üdvözölte a nagygyűlést az uralkodót és a pápát. Majd azoknak érdemeit méltatták, akik az utóbbi időben magas pápai kitüntetésben részesültek. A mai tanácskozás iorészét a szervezeti szabályzat tárgyalása töltötte be. *Pál* Gábor indítványozta, hogy az egyházközségi autonómiát illessék be a status autonómiájának keretébe. *Gyárfás* Elemér javasolta, hogy a status tartsa fenn magának az ajánlási jogot, amelyhez történelmi joga van. *A szentszék a főpásztori állásokat csak a status megkérdezése után töltsse be, az állammal egyértelműen.* A javaslat szerint a status három olyan jelöltet hozzon javaslatba, akik a kánonjogi feltételeknek megfelelnek. Dr. Fehér Mihály indítványozza, hogy az igazgató-tanácsnak meg legyen a joga rendkívüli közgyűlést összehívni. Ezzel szemben mások azt indítványozták, hogy az igazgató-tanács a folyamatban levő ügyek megtárgyalására rendes közgyűlést hívasson össze.

Ezután ismét áttértek a püspök-ajánlási jog kérdésére. A vitában dr. *Szalay* Mátyás, *Korbuchner* Adolf, *Pál* Gábor és több status-igazgatósági tag vett részt. Egyesek aggodalmasnak találták az ajánlási jog fenntartását. *Gyárfás* Elemér ismét rámutatott arra a lehetőségre, hogy egyes főpásztorok oportunitizmusból olyan iskolapolitikát követhetnek, amely a magyar nép érdekeivel ellentétben áll. Rámutat arra, hogy a *ias-i katolikus papnevelőben magyarellenes szellemben tanítanak.* *Balázs* András kánonok tanügyi javaslatot terjeszt be. Ismerteti az államsegély kérdését. *A minisztérium megszavazta a katolikus iskolák államsegélyét, de a minisztérium azt nem utalta ki.* Közben eltelik az esztendő és a fel nem vett

államsegély, a jövő esztendőben már nem vehető fel. Ismerteti, hogy megkeresték a magyar parlamenti csoportot, amely intervenálni fog a miniszternél, hogy az államsegélyt sürgősen utalják ki. Ezután megválasztották a status-igazgatóságot. Egyházi tagok lettek: *Zomora* Dániel, *Incze* Domokos és dr. *Hirschler* József. Világi tagok: *Gyárfás* Elemér, *Urmánczy* Jeromos, *Tóth* Balázs és *Ranekin* József. Ezután a magyar középiskolák átszervezési kérdését tárgyalták. Kimondta a status, hogy nyilvánossági jogot fog kérni még az átszervezés előtt a közdivásárhelyi tanítóképzőnek és a marosvásárhelyi szakiskolának. Ezután változatlanul szavazták meg a szervezeti szabályzatot és a tanügyi javaslatokat.

Egy aradmegyei postafőnök kénytelen volt hivatalos pénzhez nyulni, mert nem kapott fizetést

A petrisi postafőnök az aradi törvényszék előtt. Hat hónapig nem kapta meg fizetését.

Az elmúlt év őszén váratlanul ellenőr jelent meg a petrisi postán és ellenőrizte *Grozescu* Gyula postafőnök hivatali működését. Az ellenőrzés nagy meglepetéssel végződött, amennyiben megállapítást nyert, hogy a pénztárból 64 ezer lej hiányzik. Az aradi postahivatal bünvádi főjelenést tett *Grozescu* postafőnök ellen és fegyelmi uton azonnal elmozdította állásából. Az aradi törvényszék ma délelőtt tartott főtárgyalást a petrisi postafőnök ügyében. A vádirat ismertetése után a szabadlábon levő *Grozescu* Gyula lépett a bíróság elé.

A postafőnök azzal védekezett, hogy a petrisi postahivatalban hat hónapig keresztül nem utalta ki az állam a fizetést, kényszerűségből nyult hozzá a hivatalos pénzhez, mert különben

A népszámlálás elhalasztását követeli egy bucuresti-i lap

A pénzügyminisztérium feltűnést keltő válasza a munkaügyi minisztérium előlegkéréséről

Bucurestiből jelentik: Az *Ordinea* mai számában feltűnő cikket közöl vezetőhelyen. A lap azt követeli, hogy függesszék fel a népszámlálás előkészületeit, miután a mai krízis közepette nincs pénz ilyen munkálatokra. Az *Ordinea* szerint a munkaügyi minisztérium 40 millió lej előleget kért a népszámlálási munkálatokra, mire a pénzügyminisztérium azt a feleletet adta, hogy az állami tisztviselők fizetésének kiegyenlítésére sincsen elegendő pénze. Ha nem volt fedezet az előleg kiutalására, hogyan lesz pénze az országnak a körülbelül félmilliárd lej költséget jelentő népszámlálás keresztülvitelére? — teszi fel a kérdést a lap.

nem lett volna megélhetése. A vádiratban szereplő 64 ezer lej sokkal kisebb összegre csökkent, mert utólag megállapítást nyert, hogy a számadásokban hiba volt. A bíróság kihallgatta szakértő tanuképen *Furnica* postaellenőrt, aki szakzerű véleményt adott le a bíróságnak a petrisi postahivatalnál talált visszaélésről és egyben azon véleményének adott kifejezést, hogy a főnök jogtalanul használta föl a hivatalhoz befolyó összegeket saját céljaira. *Gitta* Agoston főügyész helyettes marasztaló ítéletet kért, ezzel szemben dr. *Szekely* Aladár annak megállapítását kérte, hogy a postafőnök és a hivatal között csupán elszámolási viszony állott fenn és ez nem tekinthető sikkasztásnak. A bíróság november 28-án hirdeti ki az ítéletet.

BIVALY.

Írta: TÜRÖK SÁNDOR.

Elek Márton kommunista volt, fölényes kozmopolita, hideg és józan internacionalista, dühös bolsevik, véresszájú anarchista, álmodozó nihilista, nemzeti ideálok gunyos ostorozója, hazafias megmozdulások ledorongolója s határok közé szorított apró faji érdekeken túl, a Világrések Nagyszövetségének propagálója. És nagyon szerettük Elek Mártont, egyébként földimet és osztálytársamat Erdélyországból.

Nyolcan-tizen voltunk a bandában egyivásuak, egybajuak; volt közöttünk szigorló orvos, félbenmaradt jogász, technikus, más effélé; váltunk mindent, ami koraicart hozott a könyhára, napszámosmunkát, kisegítő-pincérséget, korcsolya-tanítóságot s ami akadt. Itt-amott elmaradt némelyik, rendesebb kenyérbe csempent s csak barátkozni, egyet-kettőt keserűn járt vissza, de új cimborák jöttek, rongyosak és éhesek, új panaszokkal...

A kompániában aztán, a friss keserűségek tüzeinél, nagy vitákat főztünk, sütöttünk.

Hogy a világháború kinek a bieme s az összeomlás kinek a lelkén szárad? Mi a kivezetőút a nagy sötétségből? S vajjon, ha akkor Ferenc József így meg amugy, vagy ha éppen *Fisza* István... de hát ő se tudhatott mindent előre.

S Elek Marci akkor nagy szónoklatokat vágott ki a maga furcsa módján:

— Így van ez jól, ahogy van, mit sirtok, mit nyivákoltok? Egyetlen kivezető út van az emberiség számára — mert én az egész emberiséget látom, nemcsak azt a néhány rongyos székelyt, akit ti láttok, a rövidlátó szemetekkel — egyetlen út van: elfojtani minden nemzeti érzelmet, ledorongolni, tüzbe, vérbe fojtani az ilyen reakciós bandát is, amilyen ti vagytok és ledönteni a határokat. Ne beszélj! Ne szólj közbe! Igenis, ledorongolni, megfojtani.

Az egyesületbe beiratkozott azért, de a jelvényt fitymálva tüzte a gomblyukába.

— Na — mondta és éles, korán fonnyadó arcán, talán huszonnyolcadik évében járt Elek Márton, gunyos ráncok szaladoztak egybe —, beléptem az istállókörbe, ne mondjátok, hogy nem vagyok cimborátok.

Egyszer egy ilyen durvaságért meg akarta verni egy új fiú, *Bencze* Ferenc nevű csikszere-dai legény nekiesett, hogy felpofozza, úgy kellett leszedni róla, aztán megnyugodott ő is, hogy hát Elek Marci ilyen na, hiába. Jó gyerekek, derék gyerek, az utolsó falat kenyeret a szájától elveszi, ha kell, de kommunista. Meggyőződéses kommunista. Hagyni kell, hiszen nem árt vele senkinek.

Valami kis emléke — inkább talizmánja — volt mindenkinek hazulról. Ki havasi gyopárt, ki egy csipetnyi földet, szál virágott örzött a tárcájában: csak ezt kellett, hogy megállassa Elek Márton:

— No, könnyzácskós emberek, no, nagy hazafiak — s valami éles, rövid nevetése volt, bántó és fület hasogató —, mit érsz velem, te boldog, azzal a kis földdel, hát, ha éjjel, míg alszol, kicserélem pesti földdel, észrevennéd-e? Ugy-e, hogy nem? Nem látod, ez az egész. Egyik föld olyan, mint a másik. Vegyelemzés-sel igen finom eszközökkel, tudományos módon, úgy igen, de így, szívbéli alapon, egyik föld csak olyan, mint a másik, egyik fiú, mint a másik, egyik négylevelű lóhere, mint a másik. Hogy az a rög, amit abban a piszkos papírosban a noteszedben viselsz, Háromszékből való-e vagy Arizonából, hidd el nekem, olyan igen-igen mindegy.

Igy járt-kelt közöttünk keserű tanításaival Elek Márton, a kommunista.

Egy koraőszi reggelen aztán különös dolog történt. A városra ólmos ködök ereszkedtek alá az éjszaka s vigasztalan, csendes eső szemerkélt. Ketten mentünk gyalogosan *Bencze* Ferkóval akkor reggelen a gyár felé, ahol rakott talicskákat tologattunk. Az uton még kevesen jártak, hosszú kerítések alatt, irdatlan

kémények tövében, a tócsák között cuppogva, szótlanul mentünk a dolgunk után.

— Te — mondja egyszerre a fiú, s meg-rántja a karomat. — Egy bivaly!

— Tényleg. Az uton, előttünk jóval, egy bivalyt hajtott valami mézszárosinasforma siheder. Bivaly. Hm.

— Hát... érdekes...

Bencze Ferkó megszorozta a lépfeit:

— Hogy kerül ide bivaly? ... — inkább magának morgott. — Még ha vágásra valahonnan, mert biztos, hogy vágásra, hát akkor is... itt nem úgy van, hogy vesznek egy állatot, aztán a hidra hajtják, loútik. Vagonokban érkezik az állat, vagonostul egyenesen viszik a vágóhidra. Érdekes. Egy bivaly.

De a bivaly mellett, feljebb, a kerítések tövében, még ment valaki, egy vékony, keskedt alak ment előre, s az állatot nézte erősen... Elek Márton.

Mentünk utána. Egyszer sem nézett hátra. Se a lába elé. *Lyukas* talpával nagy tócsákon cuppogott által s az állatot nézte, ahogy ment, lomhán ringatva irdatlan, fekete testét, a pesti gyárak alatt, mint egy furcsa és valószínűtlen látomás.

Mentünk utána. A legényke a bivalylyal most befördült az uton. Elek Márton utána. A kerítés eltakarta. Megfutamodtunk, beértük. Elek Márton ott lépkedett már a bivaly mellett. Oda is nyúlt hozzá s sovány, hosszúujju kezével megveregette a lapockáját. Az állat megállott, visszafordult s hosszan elbögte magát. A legényke megbökdöste a botjával s tovább ment, mendegélt, a bivaly cuppogott a lábában s eltűnt rendre a szemünk elől, a ködös reggelben.

Elek Márton, hogy megfordult, szembenállottunk. Könnyes volt a szeme. Ránk bámult esodálkozva. Egy-két lépéssel odaértünk. Akkor azt mondta Elek Márton, a kommunista, a bolsevik, s a hangja fátyolos volt, elakadó, mentegetőzve mondta:

— Barátom... öt éve nem láttam bivalyt.

Háromtagú katonai direktórium kerül Spanyolország élére

Madridban erős katonai csapatokat koncentrálnak. Mola tábornok kerül a direktórium élére. Letartóztatások Sevillában.

Párisból jelentik: Madridból származó értesülések szerint, a spanyol fővárost 3000 főnyi katonaság szállta meg. Csütörtökön két gyalogszázad érkezett. Mára egy ezredet, két zászlóaljat és négy századot várnak a közeli helyőrségekből. A kormány a vidéki csapatok beszállásáról nem nyilatkozott, azonban valószínűnek látszik, hogy nem bízik a madridi katonaságban és attól tart, hogy puccs esetén a forradalmi csapatokhoz pártolna át.

Az Ocuve értesülése szerint, a spanyol király katonai direktórium megalakítását tervezi, az élen Mola tábornokkal, aki a közbiztonsági szolgálat vezetője. A direktóriumban még Anido, Saro és Barrero tábor-

nokok vennének részt, akik valamennyien tagjai voltak az első direktóriumnak.

Madridból jelentik: Sevillában megindult a munka, az egyetemeken azonban még nem kezdődött meg a tanítás. Megállapítást nyert, hogy a zavargások során Sevillában 14 letartóztatás történt.

Barcelónából jelentik: Barcelóna közelében, Gava községben, a szabad szakszervezetek és az egységek között heves összeütközés támadt, melynek során egy embert megöltek, egy pedig súlyosan megsebesült. Barcelónában szinte teljesen helyreállt a nyugalom és a sztrájk befejezéshez közeledik.

Magyarország miniszterelnöke

Bethlen István gróf nyilatkozata — „Elvagyok készülve arra, hogy utamat a revízióval hozzák kapcsolatba” — A nemzet

Berlinbe utazott

tiszteletét tolmácsolja Hindenburg előtt

Curtius külügyminiszter nyilatkozik Bethlen látogatásáról

Budapestről jelentik: Gróf Bethlen István miniszterelnök ma délelőtt felelőséggel az 1 óra 15 perckor induló bécsi gyorsvonattal a keleti pályaudvarról elutazott Berlinbe. A pályaudvaron már várták és üdvözölték gróf Klauzál Károly rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter és felesége, gróf Csáky István miniszteri tanácsos, a külügyminisztériumi sajtóosztály vezetője, Winkler István, a külügyminisztériumi gazdasági osztály h. vezetője, Kozma Miklós miniszteri tanácsos. A miniszterelnök bucsuztatására megjelentek Valkó Lajos külügyminiszter és Benzler Félix követ-ségi tanácsos, a budapesti német követség részéről. A német követ már előbb Berlinbe utazott, hogy jelen legyen Bethlen István gróf látogatásán. A miniszterelnök a vonat elindulása előtt szívélyesen elbucsuzott Valkó Lajostól és Benzler Félixétől. A magyar vendégek holnap, szombaton reggel 9 órakor érkeznek meg Berlinbe és gróf Bethlen István délután háromnegyed 7 órakor a berlini studióban előadást tart a magyar-német baráti kapcsolatokról.

A miniszterelnök elutazása előtti nyilatkozott a sajtó munkatársainak berlini látogatásával kapcsolatosan és a következőket jelentette ki:

— A legnagyobb örömmel ragadom meg az alkalmat, amelyet Curtius német birodalmi külügyminiszter nyújtott, hogy Magyarország és Németország évszázados kulturális és politikai kapcsolatainak fenntartására a német fővárosba ellátogassak. A legutóbbi külügyi bizottsági ülésen helyesen mutatnak rá, hogy mennyire megkönnyíti az országok közti gazdasági közeledés a politikai barátság ápolását. Természetesen alkalmat keresek arra, hogy német politikai és gazdasági tényezőkkel beható eszmecsere-t folytassak. Nagy megelégedésemre fog szolgálni, ha a két állam közötti baráti kapcsolatok kimélyülnek. Curtius birodalmi külügyminiszter legutóbb a szövetségi tanácsban nagy külpolitikai beszédet mondott. Örömmel látom, hogy a német-magyar külpolitika sem eszközeiben, sem célkitűzésében nem ütközik a béke fenntartásába, hanem ellenkezőleg arra törekszik, hogy azt állandósítsa. El vagyok rá készülve, hogy berlini utamat revíziós, vagy, ehhez hasonló kérdésekkel hozzák kapcsolatba, ezek azonban hírlapi hírszövegekre nem tekinthetnek, hanem minden cájolat ellenére szíves életemről tesznek tanúságot. Hangsúlyozottan kijelentem, hogy berlini látogatásom alkalmával semmiféle politikai csoport kialakulásáról szó nem lesz. Legfőbb célom az, hogy az egész Európában osztatlan megbecsülésnek örvendő német államfő előtt a magyar nemzet tiszteletét tolmácsoljam s eleven bizonyosságát tegyem annak a szeretetnek, amelyet Magyarország a német nemzet iránt érez. Berlinből jelentik: Curtius dr. német kül-

ügyminiszter tegnap este érdekes politikai beszédet tartott, amelyben főleg Bethlen István gróf, magyar miniszterelnök berlini látogatásával foglalkozott. A külügyminiszter hangsúlyozta, hogy Magyarország és Németország külpolitikája egymás érdekébe nem ütközik, hanem azzal egy uton és egy cél felé halad. Ez a cél pedig az európai béke stabilizálása. Magyarország és Németország érdekei jórészt egyenlők, úgy a revízió, mint a kisebbségek sorsának a kérdésében.

Berlinből jelentik: A német sajtó hosszasan ismérteti Bethlen berlini látogatásának a programját. A lapok rokonszenvvel emlékeznek meg a német-magyar jóviszonyról. A Deutsche Allgemeine Zeitungban a látogatással kapcsolatban Radvánszky Albert báró irt cikket a német-magyar sorsközösségről. Radvánszky a cikkben vázolja a két nemzet eddigi érintkezését. Versailles! Trianon! Két olyan név, mely megpecsételi a német-magyar sorsközösséget. Közös legyen a munka, közös a törekvés a történelmi hivatás betöltésére és közös legyen az: Előre! — fejezi be Radvánszky a cikkét.

A pécskai határrendőrség volt főnökét egyévi börtönre ítélték

Megvesztegetés büntetével állott az aradi törvényszék előtt — Csak pénzért volt hajlandó határátlépési igazolványt kiadni

Vlasteanu György hosszú ideig teljesített szolgálatot főnöki minőségben a pécskai határrendőrségen. Az elmúlt évben egyik alantasa, Svat Vasilie bűnvádi feljelentést tett az ügyészségen főnöke ellen, akit azzal vádolt meg, hogy a határátlépési igazolványra jogosult gazdákra csak kisebb nagyobb összegek lefizetése után volt hajlandó az átkelési igazolványt kiadni. A feljelentés alapján megindult a bűnvádi eljárás a pécskai határrendőrség főnöke ellen és miután a vizsgálat súlyosan terhelő bizonyítékokat halmozott össze, ma sor került az ügy főtárgyalására is.

A főtárgyalás során Vlasteanu György tagadta, hogy a határszéli gazdák őt megvesztegették volna és az egész feljelentést bosszúnak minősítette. A tanukihallgatások során elsősorban Svat Vasilie került a bíróság elé, aki eskü alatt bizonyította, hogy a pécskai határrendőrség főnöke kétszáz lejtől ezer lejtig terjedő összegeket fogadott el a határátlépési igazolványok kiállításáért, sőt ebből a meglehetősen szép jövedelemből neki is juttatott időnként egy kis morzsát. Négy pécskai gazdálkodót is ki-

Ha jót akar, kérjen speciális
LYA-süteményt.

A főbirák ráfizetnek a takarékosagra

Megirtuk, hogy a belügyminisztériumból reádelet érkezett az aradi prefekturára, amely szerint a prefektusok a jövőben nem kapnak reprezentációs költséget, míg a főbiráktól az utiátalányt vonják meg. A reádelet — mint megirtuk — Marsieu Justin dr. prefektus fizetését 32.000 lejről 17.000 lejre csökkentette, míg a főbirák 7—8000 lejt vesztettek el havonta. Kitűnik a reádeletből, hogy ez a takarékoság az egész vonalon így megy és úgy a miniszterek és az államtitkárok reprezentációs költségeit törölték el, mint a kormányzóságnál is jelentős redukciónak hajtottak végre.

A megye főbirái küldöttségileg keresték fel ma Marsieu Justin dr. prefektust, akinek elpanaszolták, hogy a reádelet súlyos helyzetbe kergeti őket. A minisztérium ugyanis azt kívánja, hogy a kiszállások után megfelelő nyugtákkal nyomban terjesszék be utiszámláikat, amelyeket kiegyenlítenek. A főbirák elmondották, hogy szinte lehetetlenség minden bérkocsistól nyugtát kérni, vasuti jegyeket megőrizni, szállodai és vendéglői számlákat beszerezni és az új módszer csak azt fogja eredményezni, hogy ők fizetnek rá közérdekből végzett kiszállásaikra. Kérésükre Marsieu Justin dr. megígérte, hogy interveniálni fog a belügyminisztériumban az utiátalány megtaggyása érdekében. A prefektus bejelenti a minisztériumnak, hogy a főbirák maguk is hozzájárulnak az általános leszállításához, azonban a szolgálat érdekében feltétlenül fix összeget kérnek havonként megállapítani a kiszállások költségeinek fedezésére. Így előreláthatólag a főbirák — ha erősen redukálva is — továbbra meg fogják kapni az utiátalányt.

Megszüntetik az Arad-Radna között közlekedő személyvonatot

Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy december elsejétől március elsejéig 40 személyvonatot szüntet be. Erdélyben erre a három hónapra megszűnik az Arad és Radna között közlekedő 289 és 290 számú vonat, Sibot és Cugir között közlekedő 2169 és 2170 számú vonat, a Piski és Hunedoara közötti 2185 és 2186 számú személyvonat.

A pécskai határrendőrség volt főnökét egyévi börtönre ítélték

Megvesztegetés büntetével állott az aradi törvényszék előtt — Csak pénzért volt hajlandó határátlépési igazolványt kiadni

Vlasteanu György hosszú ideig teljesített szolgálatot főnöki minőségben a pécskai határrendőrségen. Az elmúlt évben egyik alantasa, Svat Vasilie bűnvádi feljelentést tett az ügyészségen főnöke ellen, akit azzal vádolt meg, hogy a határátlépési igazolványra jogosult gazdákra csak kisebb nagyobb összegek lefizetése után volt hajlandó az átkelési igazolványt kiadni. A feljelentés alapján megindult a bűnvádi eljárás a pécskai határrendőrség főnöke ellen és miután a vizsgálat súlyosan terhelő bizonyítékokat halmozott össze, ma sor került az ügy főtárgyalására is.

A főtárgyalás során Vlasteanu György tagadta, hogy a határszéli gazdák őt megvesztegették volna és az egész feljelentést bosszúnak minősítette. A tanukihallgatások során elsősorban Svat Vasilie került a bíróság elé, aki eskü alatt bizonyította, hogy a pécskai határrendőrség főnöke kétszáz lejtől ezer lejtig terjedő összegeket fogadott el a határátlépési igazolványok kiállításáért, sőt ebből a meglehetősen szép jövedelemből neki is juttatott időnként egy kis morzsát. Négy pécskai gazdálkodót is ki-

hallgatott a bíróság, akiknek földje a határ mentén fekszik. Ezek a tanúk egybehangzóan állították, hogy minden egyes esetben, amikor határátlépési igazolványra volt szükségük, a határrendőrségi főnököt meg kellett vesztegetniük, mert ez különben nem volt hajlandó kiállítani az igazolványt.

Popovici ügyész megvesztegetés büntetése miatt emelt vádat a határrendőrségi főnök ellen és példát statuáló büntetést kért a bíróságtól. A védő ezzel szemben arra vonatkozólag hozott fel argumentumot, hogy a megvesztegetés ténye a tárgyalás során nem nyert beigazolást, mert súlyosan érdekelt felek vallottak a határrendőrségi főnök ellen. A törvényszék rövid tanácskozás után meghozta ítéletét, amely megvesztegetés büntetében mondotta ki bűnösnek Vlasteanu György volt határrendőrségi főnököt és tetteért egyévi börtönbüntetéssel sújtotta.

Ugy a védő, mint a vádlott megelégbeték az ítéletet.

Szenzációs lemez-
ujdonságok Kerpelnél.

A csendőrségek szemmel tartják az aradmegyei titkos szektákat

Vezérfelügyelő érkezik Aradra a szekták felülvizsgálására — Ha nem követnek el a szekták törvénybe ütköző cselekedetet, senki bántani nem fogja őket

A közeli napokban érkezik Aradra egy helyi vezérfelügyelő az aradmegyei szekták ügyének felülvizsgálására. Ma ezügyben jelentés érkezett be a prefektúrához. A jelentésből kitűnik, hogy Aradmegyében nemcsak a pantikosztalistikák és nazarénusok működnek, hanem számos, más különböző elnevezések (Bibliaolvasók szövetsége Isten Ihu gyermekei stb.) alatt alakulnak kisebb szekták. Többnyire 15—20 ember összeáll és valamelyik fanatikus vallásalapító házában megalakítja a szektát, amelyet saját fantáziájuk szerint neveznek el. A legtöbb ilyen szekta teljesen értelmetlen, tagjai csupán saját hitük szerint rendezik be vallási életüket.

A szekták ügyében ma érdeklődünk a megye vezetőségénél, ahonnan a következő információkat kaptuk:

— A szekták közül a kultusz törvény csupán

a baptistákat ismeri el. A többi szekta tagjai nem tarthatnak összejöveleteket, nem gyűjthetnek pénzt és nem tarthatnak fenn imaházat. A megye vezetősége abba nem avatkozik bele, hogy ki hogyan imádja az Istent és ki milyen módon imádkozik. De a törvény fenti rendelkezéseit be kell tartani és éppen ezért a csendőrség utasítást kapott a szekták megfigyelésére. Mindaddig azonban, míg ezen szekták tagjai családonként saját lakásukban tartják vallási szertartásaikat, nem rendeznek összejöveleteket és nem tartanak imaházat, senki őket bántani nem fogja. Természetesen csak abban az esetben, ha nem propagálnak állam vagy társadalomellenes tanokat, mint például a nazarénusok, akik tiltják a fegyverforgást és hiveiket a katonaság intézménye ellen lovalják fel. A csendőrség szemmel tartja ezeket a titkos szektákat és meggyőződik arról, hogy hiveik nem követnek-e el törvénybeütköző cselekedeteket.

Meggyilkolták Amerikában Nurmi unokaöccsét

Washingtonból jelentik: Aarve Nurmi, a híres futóbajnok unokaöccsét ma az egyik washingtoni utcán holtan találták. A fiatal ember homlokán nyílt seb tátongott, melyről megállapították, hogy csak revolvergolyótól eredhetett. Ugyanakkor kétségtelenül megállapítást nyert, hogy öngyilkosság esete nem fog fenn. A rendőrség egyelőre letartóztatta Aarva Nurmi két barátját, akikkel a fiatal ember az utolsó éjszakáján együtt mulatott.

Hétkilométeres hid épült a Dunán

A háború után idők legnagyobb magyarországi hidépítése Dunaföldváron.

Budapestről jelentik: Évtizedes kívánság vált valóra azzal, hogy elkészült a dunaföldvári Dunahíd. A hidat november 23-án fényes ünnepség keretében a kormányzó fogja megnyitni és a forgalomnak átadni. A hid forgalombahozatala rendkívüli fontossággal bír, mivel az a háború után idők legnagyobb hidépítése, ugyanakkor pedig nagy a jelentősége az ország gazdasági és forgalmi életére, mivel a Dunán Bajáig, tehát 210 km. hosszúságban hid nincsen. A bajai hid is csak vasuti- és gyalogos forgalmot szolgál. Az új hid jobbparti feljárata a dunaföldvári Sóház-uccánál kezdődik és innen négy nyílással vezet tovább. A hidnak a Duna fölött levő része 492 méter hosszú, innen egy és fél kilométeren át vezet a szigeten, majd pedig a holt Dunán át egynyílású hidban Solt községnél végződik. A hid hét kilométer hosszú és az a magyar ipar műve, magyar mérnökök tervezték és magyar munkások építették fel. A hid szerkezetének összsúlya 3020 tonna.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház műsorának sorrendje: Szombat: Román előadás. Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné, a Kisfaludy Károly halálának jubileumára rendezett diszeloadás teljes műsorával, félélyarákkal. Délután fél 4 órai kezdettel, mérsékelt helyárák mellett: Lehullott a rezgőnyárfa levele... Este 9 órakor: Első tavasz. operett-újdonosság, bemutató előadás. A bérletben, rendező helyárákkal.

* Első tavasz... A példátlanul ambiciózus előkészületet, amellyel a színház az új darab vasárnapi premierje elé indul, nagy érdeklődés kíséri. Kornély Mária, Fratta Géza és Keleti Árpád háromszöge, akik körül fordul meg a darab bonyodalmá, nap, mint nap, a késő délutáni órákig próbálnak. Vincze Emmi, a szubrett és Szendrey Misi taktusra veszekszenek, ami nem nagy csuda, mert szerelmes házassá-

párt alakítanak a darabban, amelyben Kiss Mariska, Gömör Enma, Dancs Ica, Csóka József, Kun Dezső is főszerepeket játszanak.

* Vasárnap délelőtt 11-kor Kisfaludy Károly-matiné. Az óriási sikert aratott csütörtök esti diszeloadás, vasárnap délelőtt matiné keretében megismétlik félélyárák mellett.

* Vasárnap délután félégyszer: Lehullott a rezgőnyárfa levele...

Kivethető-e adó a kijárási jövedelme után?

Feltűnést keltő adófelebbezési ügy az aradi törvényszék előtt. — Ha magánember végzi a kijárást — az erkölcsstelen üzlet

Nem mindennapos adófelebbezési ügyben hozott ma határozatot az aradi törvényszék S c r a c u-fatiácsa. A mai nap folyamán ugyanis negyven adófelebbezési ügy került felebbeviteli fokon a törvényszék elé. Többek között Milcsok Árpád nyugalmazott főszámvevő felebbezési ügye is ma került tárgyalásra. Az aradi pénzügyigazgatóság az adó kivételének során azon a címen vetett ki adót a nyugalmazott köztisztviselőre, hogy kijárással foglalkozik. A mai felebbezési tárgyalás során Mil-

Eltűnt egy folyó Olaszországban

Érdekes geológiai tünemény az Appenineken Rómából jelentik: A lapok spezial jelentések alapján csodálatos geológiai tüneményről számolnak be. Eszerint egy folyó a szó szoros értelmében eltűnt. Az érdekes eset az Appenineken történt, ahol a Rosaro folyó vizesével vízerő-telepet rendeztek be. Ma aztán érthető csodálkozással azt vették észre, hogy a turbinák megállnak és, hogy nem folyik több víz. Az érdekes tüneménynek az a magyarázata, hogy a Rosaro folyó úgy látszik elhagyta eddigi medrét. A folyó egy barlangba ömlött, melyet megtöltött és azután áttörte a falát és más irányban folyt tovább. Ily módon egy egészen új folyó keletkezett és a Rosaro megszűnt.

Nagyarányu viharok és áradások Franciáországban

Eltűnt egy vízirepülőgép — A hajók nem hagyhatják el a kikötőket

Párisból jelentik: Franciaország minden részéről óriási viharokat jelentenek. Gar-le-Du-ci-i jelentés szerint a környéken állandó havazások vannak. A folyók megáradtak és az ár egyre növekedőben van. Franciaország északi tengerpartján is hatalmas viharok pusztítanak. A hajók nem hagyhatják el a kikötőket. Marseille kikötőben 25 hajó vesztegel. Marseille közelében egy ismeretlen hajó zátonyra futott. Arról a vízirepülőgépről, mely ma startolt Barcelonából Marseille felé, nincs életjel. Valószínűleg a lyoni öbölben szállt le. Valamennyi ott tartózkodó hajót felkérték, hogy lehetőleg igyekezzenek a repülőgépet felkutatni.

Az árverési hiénák eldorádója a bécsi aukciókon

Divatba jött a magánlakások elárverezése — Remek értékek csekély pénzért — Castiglioni palotájára nem akad vevő — A világhírű egykori pénzmágnás neve már csak tiszteletből szerepel a Reinhardt-színház igazgatóságában

Bécsből jelentik: A mai gazdasági helyzetnek lehet tulajdonítani azt, hogy az utóbbi időben egyre inkább divatba jött a magánlakások elárverezése. A rossz viszonyok arra kényserítik még a gazdag embereket is, hogy vonuljanak kisebb lakásokba, költözködjének össze rokonaikkal, vagy pedig adják fel egészen háztartásukat. Egyre gyakoribbak tehát az aukciók, melyeken a legremekebb szőnyegeket, képeket és műtárgyakat, nagyon csekély pénzért lehet kapni.

A nagy aukciók sorát a híres Fantó-féle petróleum vállalat fő részvényese, Fantó Dávid nyitotta meg, aki a Schwarzenberg-Platzon levő nyolc szobás lakását elárvereztette. Utána a Veitscher Magnezit egyik igazgatója ütötte a dobra holmiját. E héten pedig Mauthner Izidor ismert nagyiparos özvegye rendezett árverést. Ez a gyönyörű lakás arról volt híres, hogy ott a világ minden híres zenésze otthonra talált és ebből a lakásból temették el annak idején Kainzt a Burgszínház ismert művészt is. A termeket most árverési hiénák lepték el, akik potom összegekkért vásárolták össze a klasszikus képeket és gyönyörű emléktárgyakat.

Egy másik aukcióról is rebesgetnek Bécsben. Annak idején megemlékezett arról az Aradi Közlöny, hogy Castiglioni, a neves pénzügyember is elakarja árverezni értékes műtárg-

cséit. Ezeknek az árverése a jövő héten lesz — ez azonban már nem Bécsben fog lefolyni, hanem Berlinben, mert ott mégis nagyobb az érdeklődés az ilyen holmik iránt és a márka mégis csak márka. Castiglioni jelenleg Milánóban tartózkodik, a multkorában azonban néhány napot töltött Bécsben és — beavatott körök szerint — érdeklődött aziránt, vajjon sikerülne-e Prinz Eugen-strassei palotáját eladni. A viszonyok azonban ma sajnos olyanok, hogy egy hatalmas palotára ma senkinek sincs pénze. Castiglionival kapcsolatban még más, érdekes hírek is kerültek forgalomba. Tudvalevő, hogy az utolsó lát esztendőben ő volt Reinhardt mecénása, az ő pénzen alakították át a bécsi Josefstadter Theatert és ő fedezte annak idején a színház nagy deficitjét is. A színházat most anyagilag is Reinhardt vette át. Az igazgatóság is ujja alakult, kizárólag a Reinhardt emberei vannak benne és az egyetlen idegen: Castiglioni Camillo. Az ő neve azonban már csak tiszteletből és hálaiból szerepel az igazgatóság tagjai között, mert a valóságban most már híres semmi köze a Reinhardt-féle színházhoz és annak sorsához. Castiglioni a színháznál lévő jelenlegi helyzete valahogy furcsán dokumentálja azt, hogy hogyan és milyen hamar mulik el a legnagyobb dicsőség is...

Megbukott az ország egyik legnagyobb gabonakereskedő-cége

A constantai Danielopolis-cég 100 millió passzívával fizetéseképtelen lett — Több kisebb cég összeomlása várható —

Constantából jelentik: Az 1930-as évet domináló gabonakrisis most már nemcsak a gazdatársadalom, hanem a kereskedők, az exportörök körében is szedi áldozatait. Az egyre gyakrabban megismétlődő mezőgazdasági konferenciáknak kézzelfogható eredménye nem mutatkozik, a mezőgazdasági krízis ma már akut jelenséggé vált és a gazdák, a kereskedők egyre kétségbeesettebb bizonytalansággal tekintenek a jövő felé. Moszkvából hírek röpiúlnak világgá, melyek a dumping fokozottabb folytatását helyezik kilátásba és Euró-

pában még mindig nem történt intézkedés, amely a dumping elleni hathatós védelmet szolgáltatná.

Constantából most az a jelentés érkezik, hogy a piac egyik legerősebbnek hitt export-cége összeomlott. A Danielopolis gabonakereskedő cég 100 millió lej passzívával ma kényszerlegyezséget kért maga ellen. A kényszerlegyezségi kérelem szinte pánikot idézett elő a gabonapiacra és valószínű, hogy a közeljövőben több kisebb cég összeomlása fog bekövetkezni.

Adáz harc két aradmegyei község között

Egy rendelet, amelyet nem akarnak végrehajtani — Kasza-kapa, lövött fegyver negyven elhajlott sertés miatt

Jelentettük, hogy a nagyhalmágyi csendőrség telefonértesítésére tegnap vizsgálat indult meg Leasa község lakossága ellen, amely az állami végrehajtót oly agresszíven fogadta, hogy a paragrafusok intenciójának végrehajtását megakadályozta. A leasai zendülés — amely, mint utóbb kiderült — csak kisebb jelentőségű volt és annak okáról, csak ma számolhatunk be részletesen. Egy régi, évtizedek óta elintézetlen földkérdés izgatta fel ismét a község lakosságát, amely éppen a legelőrészhovatartozandósága kérdésében nem tud megegyezni a szomszédos Csucs község lakosságával. Már békeidőben a magyar királyi kuria is hozott ítéletet a legelőrészhovatartozandósága ügyében, azonban hol a leasaiak, hol a csucsiak a legagyafurább kifogások mellett, kijátszották az ítéletet.

Legutóbb az történt, hogy a vitás legelőrészen negyven Csucsközség tulajdonát képező disznó legelt. A leasaiak, akik a legelőrészt a maguk tulajdonának tudják, elhajtották a disznókat és nem voltak hajlandók visszaadni a jogos tulajdonosoknak. A csucsiak sem hagyták magukat, hanem a bírósághoz fordultak. Dr. Pop nagyhalmágyi vezető-járásbíró néhány nappal ezelőtt tett pontot a vitás disznóügyre, amelynek eredményeképpen kötelezte a leasaiakat, hogy a negyven disznót adják vissza.

Szerdán reggel kellett volna végrehajtani az ítéletet. Mire azonban a csucsi ügyvéd a csucsi gazdadelegációval együtt megjelent a leasaiaknál, ezek a községi bírő közbejöttével a negyven sertést gazdátlan jószágoknak minősítették, tiz- és húszlejes áron elárverezték egymás között. A csucsi ügyvéd nem elégedett meg ezzel a negatív eredménnyel, hanem most már nyolc csendőr kíséretében jelent meg Leasa községben, hogy az ítéletet végrehajtsák. A leasaiak megnesztek a dolgot és már a kora délutáni órákban ásóval és kapákkal felszerelve, gyülekeztek a vitás legelőrészen. Amikor a csendőrök látták, hogy a leasai parasztok fenyegető magatartást tanúsítanak, egy darabig farkasszemet néztek velük, de nem akarták fegyverüket használni és így ugyancsak eredmény nélkül tértek vissza.

A törvény akaratának azonban érvényt kell szerezni és így az aradi ügyészség is beavatkozott az ügybe, amely, ha békés úton nem nyer elintézetést, úgy a belügyminiszter is tudomást szerez a vitás területen legelősző negyven csucsi disznó sorsáról, mert csak a belügyminiszternek áll jogában elrendelni a halmágykörnyéki csendőrsök összpontosítását az ítélet végrehajtására.

A törvény akaratának azonban érvényt kell szerezni és így az aradi ügyészség is beavatkozott az ügybe, amely, ha békés úton nem nyer elintézetést, úgy a belügyminiszter is tudomást szerez a vitás területen legelősző negyven csucsi disznó sorsáról, mert csak a belügyminiszternek áll jogában elrendelni a halmágykörnyéki csendőrsök összpontosítását az ítélet végrehajtására.

Gömbös Gyula mint magánember fenntartja

kecskeméti beszédének állításait, de mint hadügy- miniszter aláveti magát a miniszterelnök véleményének — A honvédelmi miniszter válaszolt Sándor Pál képviselő interpellációjára

Budapestről jelentik: A parlament mai ülésén Gömbös Gyula honvédelmi miniszter kijelentette, hogy válaszolni kíván Sándor Pál ismeretes interpellációjára, amely az ő kecskeméti beszéde nyomán hangzott el.

— Bethlen miniszterelnök ur leszögezte álláspontját és elhez nekem nincsen semmi hozzátenni valóm. De férfiak vagyunk és így kijelenthetem, hogy azt, amit Kecskeméten mondtam, azt Gömbös Gyula fenntartja, de mint hadügyminiszter alávetem magam Bethlen miniszterelnök ur véleményének. (Nagy zaj a baloldalon.) Engem nem a zsidó, vagy keresztény szempontok vezetnek, hanem a magyar nemzet szempontjai, nem Ön hivatott a politikai irányításra, mert pártérdeket képvisel, míg én a pártpolitika szellemétől távol állok.

Majd többen az általános védkötelezettség kérdését feszegették, mire Gömbös itt is válaszolt és kijelentette, hogy természetesen a kormánynak is érdeke lenne a védkötelezettség bevezetése, hiszen egy zsoldos katona havi illetményéből hat katonát látna el védkötelezettség esetén. Végül több ellenzéki politikus erős támadásokat intézett a miniszter ellen kecskeméti beszéde miatt.

„Ma a hangulat csak iparellenes...”

Budapestről jelentik: A felsőházban Tellezky János nagy beszédet tartott a gazdasági válságról. Bírálta a kormány működését és kijelentette, hogy az állam túlzott beavatkozása

Bonyodalmak a Kisfaludy-ünnepély körül

A város vezetősége ma az aradi színházban tegnap este lezajlott Kisfaludy-ünnepély kérdésével foglalkozott. A mai permanens bizottsági ülésen vetődött fel ez az ügy és a kultúrásztály jelentést tett arról, miszerint a Magyar Párt, amely az ünnepélyt rendezte, nem kért engedélyt erre a várostól és nem jelentette be előzetesen szándékát. A permanens bizottság elhatározta, hogy eziránt kérdést intéz Szendrey Mihály színházigazgatóhoz, egyben pedig kimondotta, hogy a vasárnap délelőttre hirdetett matiné megtartását csak úgy engedi meg, ha a várostól erre engedélyt kérnek.

A permanens bizottság határozata — mint azt városvezetőségi körökben kihangsúlyozták — nem irányul a Magyar Párt, vagy a magyarság ellen, csupán a formalitások betartását célozza. Semmiféle akadályt nem akar a város az ünnepély megtartása elé gördíteni és amennyiben a bejelentés megtörténik, úgy a vasárnapi matiné megengedik. Luta i Cornel dr. polgármester kijelentése szerint, csupán annyi történt, hogy a város ragaszkodik a színházzal szemben fennálló jogaihoz, amelyek szerint minden olyan előadás, amelyet nem Szendrey Mihály rendez a saját rezsijében, bejelentendő és arra engedélyt kell kérni.

Megjegyezzük, hogy a Magyar Párttól nyert információk szerint, a vasárnapi Kisfaludy-matinét a színház igazgatósága rendezi.

Pabst őrnagy pénzt kapott Olaszországban az ausztriai fascista-propagandára

Bécsből jelentik: Egy tirolai lap azzal vádolja meg Pabst őrnagyot, hogy Olaszországból nagy összegeket hozott fascista célokra, amelyet Giuratti, a fascista párt főtitkára adott neki. Pabst a pénzt bankokban deponálta. A lap szerint Stahremberg követte Pabstól, hogy adja át a pénzt a Heimwehr céljaira, ezt azonban az őrnagy, erősen visszautasította.

Ioanas Vasil nem nyugszik meg a semmitőszéki döntésbe

Az uralkodó intervenciót kéri, hogy Arad fizesse ki a 250.000 lej követelését.

Érdekes fordulat állott be Ioanas Vasil volt aradi tudószanatóriumi gondnok ügyében. Hirt adott az Aradi Közlöny arról, hogy a város a Legfelsőbb Semmitőszéknél megnyerte a pert a volt gondnok ellen, akit elutasítottak keresetével. Ioanas Vasil azonban a legfelsőbb bírósági fórum döntésébe sem nyugszik bele, hanem tegnap felségiolyamodványt küldött Károly királynak, amelyben kéri az uralkodót, interveniáljon ügye felülvizsgálása érdekében. Ioanas hivatkozik arra, hogy 1916-ban harcolt már Romániáért, amikor átszökött a román legióba és résztvett annak harcaiban. A volt tudószanatóriumi gondnok egyben a temesvári kormányzás mellett működő revíziós-bizottsághoz új keresetet adott be a város ellen, kérve állásába való visszahelyezését, valamint 250.000 lejt, elmaradt fizetés címén

a gazdasági ügyekbe mértéktesenül följelentette a közüzemeket és az ország teherbíró képességével arányban nem álló módon költelezett.

— Nagyon kell vigyáznunk, mert ma még a hangulat csak iparellenes, de félo, hogy holnapután már magántulajdonellenes lesz.

Vida Jenő azt teszi szóvá, hogy a határállomásokon az egyes vonatok a vámvizsgálat miatt órákat állnak. Szcitovszky belügyminiszter kijelentette, hogy nemrégiben nemzetközi egyezés jött létre, miszerint a nemzetközi relációkban működő vonatok a határállomásokon vámvizsgálat miatt husz percnél tovább nem időzhetnek. Majd az építkezés előmozdításáról szóló törvényről beszélt, amelyet ő maga sem tart abszolút ideálisnak, de a munkanélküliség pillanatnyilag még is tud segíteni.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL: Fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor. Kettő hangosfilm műsor. SONNY BABY. Meghatóan lebiúncsáló filmjáték. Főszerepekben: Josephine Dunn, Eddie Leonard és Jeane La Verne. A SÁTÁN LOVASA. Vadnyugati dráma. Főszerepekben: Ken Maynard és Tarran, a csodaló.

5, 7 és 9 órakor.

SELECT: Premier. A VADNYUGAT FIA. Amerikai Wild-West dráma. Főszerepekben: Tom Mix.

ELITE: Új műsor. A SÁRLATÁN. Érdekesítő hűnévi dráma. Főszerepekben: Margaret Livingston és Herbert Holmes.

GRADISTE: Ma utoljára 7 és 9 órakor. HALÁL-UGRÁS Izzalmas cirkuszdráma. Főszerepiók: Claire Rommer és Jean Murat.

H I R E K

Stalint meggyilkolták

— írják a bécsi lapok — A szovjet-követség szerint a hír lözsdemanőver

Bécsből jelentik: A bécsi esti lapok azt a szenzációs hírt közlik, hogy Stalint meggyilkolták. A lapok munkatársai érdeklődtek a bécsi szovjet-követségen, ahol azt a felvilágosítást nyerték, hogy lözsdemanőverről van szó csupán.

Berlinből jelentik: Megállapítást nyert, hogy a Stalin meggyilkolásáról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. A berlini lapok érdeklődtek az ügyben és megtudták, hogy Stalin éppen ma fogadta Vorosilov hadügyi népbiztost, akivel hosszasan tanácskozott. Megállapítást nyert az is, hogy a külföldi lözsdéken napok óta kolportálnak híreket Stalin meggyilkolásáról, valamint egy moszkvai puccsról. Bizonyosra veszik, hogy lözsdéi manőverről van szó.

— Időprognózis: Egyelőre még enyhé és inkább csak nyugaton esőre hajló idő várható.

— Bratianu Vintila a liberális párt élén marad. Bucurestiből jelentik: A Viitorul mai számában hosszabb cikket szentel Bratianu Vintila ama állítólagos kijelentésének, hogy visszalép a liberális párt vezetésétől. A Viitorul kijelenti, hogy ezek a hírek alapfalonok és minden bizonnyal abból a kombinációból származhatnak, hogy Bratianu Vintila audienciát kért a királytól, azonban nem kapott erre választ.

— A központi revízióbizottság elnöke Aradon. Ma Aradon tartózkodott Grigorescu V., a bucaresti-i központi revízióbizottság elnöke, aki csak néhány órát töltött városunkban. Az előkelő állami funkcionárius a déli órákban meglátogatta Marsieu Justin dr. megyei prefektust, majd délután 5 órakor visszautazott Bucurestibe.

— Az aradi Magyar Párt köszönete. A csütörtök este lefolyt Kisfaludy-emlékünnep fényes bizonyossága annak, hogy nagy költőink és írónk eszmé- és szellemvilágában rejlik az a hatalmas erő, mely összefogja lelkeinket egyetlen érzésben és gondolatban. E sikernek azonban nemcsak nagyjaink szellemi hagyatékából kisugárzó erő az egyetlen feltétele, hanem mindazok, akik azon az estén ajkukra vették, vagy megtestesítették, jelképezték Kisfaludy nagy szellemének megnyilatkozását, joggal részt követelhetnek a feledhetetlen szépségű est ünnepi sikeréből. Hálás köszönetet mondunk ezért mindenkinek, aki hívó szavunkra eljött s szinte önmagát felülmulva, járult hozzá a sikerhez, de különösen köszönetet mondunk a nyitányban részt vett filmharmónikusoknak, valamint az élőkép szereplőinek. Magyar testvéri üdvözléssel: Elnökség.

Occasio!

Nagy zsebkendővásár

Mariora Fischer-cégnél

Sztr. Bratianu 2. (Minorita-palota)

— Határcidens egy repülőgép miatt a Dnyeszter partján. Kiscenevből jelentik: Tegnap egy kereskedelmi repülőgép Kiscenevből a Dnyeszter partján fekvő Tighinára repült. Amikor a folyó orosz partján levő szovjet határőrök észrevették a Tighina felett keringő repülőgépet, többször rálőttek. A gép sértetlenül szállt le. A román hatóságok bejelentették az esetet a Tighinában éppen ülésbeülő román-orosz vegyes bizottságnak, amely sajnálkozását fejezte ki a történet felett. A bizottság ma reggel az orosz oldalra szállt ki, hogy az ügyben levezesse a vizsgálatot.

— A népművelésügyi igazgatóság a népjóváti minisztérium hatásköre alá kerül. Bucurestiből jelentik: Rebreanu Livius — mint ismeretes — lemondott az Educatia Poporului elnöki állásáról, mert a munkaiügyi minisztérium a társaság költségvetését csökkentette. Valószínű, hogy a társaság feletti felügyelettel a népjóváti minisztériumot bízzák meg.

Borzalmas szerencsétlenség történt

A malomtulajdonos felesége a kerekek közé került — Az egy kisjenői malomban operáció már nem tudott segíteni a szerencsétlen fiatalasszonyon —

Kisjenőről jelentik: Borzalmas, halálos kimenetelű szerencsétlenség játszódott le az aradmegyei Kisjenő községben. A tragédia áldozata egy fiatal, 21 éves asszony, aki az ottani malomtulajdonosnak a felesége. Dan Mariuta, a kisjenői malomtulajdonos felesége kora reggel a malomba ment. Ekkor már javában folyt ott a munka. A fiatalasszonynak a mozgásban lévő transzmisszió szij körül akadt dolga, amelyhez szerencsétlenségére nagyon közel ment. Alig állt ott néhány percig, amikor a szij elkapta ruháját és a fiatal asszonyt a malomkerekek közé rántotta, amelyek a szó szoros értelmében összemorzosták. A személyzet megdöbbenésében elfelejtett a fiatal-

asszony segítségére sietni és csak pár pillanat múlva tért az egyik ember annyira, magához, hogy a még mindig mozgásban lévő transzmissziót leállítsa. A szerencsétlenül járt fiatalasszony borzalmasan összeroncolt tagokkal került ki a véres kerekek közül. Dan Mariutát nyomban beszállították a kórházba, ahol még a délelőtti folyamán megoperálták. Az orvosi beavatkozás azonban már nem tudta megmenteni a fiatal asszony életét és Dan Mariuta a déli órákban borzalmas kínok közt kiszerveledt. A faluban a Dan-család és a fiatal férj iránt általános a részvét. Az ügyben a kisjenői csendőrség vezette be a vizsgálatot annak a megállapítására, hogy a borzalmas tragédiaért kit terhel a felelősség.

Aradmegye ötmillió lejt adott Nagyszalontának

Kártalanítás Magyarországnak Szalonta közvetítésével

A határmenti községek vagyonának rendezése alkalmával a román-magyar vegyes bizottság megállapította, hogy Aradmegyének nagyobb összeget kell kártalanításként fizetnie Magyarországnak. Ugyanakkor megállapították, hogy Magyarországnak kártérítést kell fizetnie Nagyszalontának és ezzel kapcsolatosan olyan megállapodás jött létre, mely szerint Aradmegye Nagyszalontának fizeti ki a kártalanítás összegét. A megye eddig már tartozása nagyrésztet letörlesztette úgy, hogy

most már csak hét millió lejt maradt fenn.

Aradmegye vezetősége ma telefonon értesítette Nagyszalontát, hogy a mai napon kiutalt számára öt millió lejt és kérte, küldjenek a pénzért az átvételre meghatalmazott delegátusokat. Nagyszalonta egy városi tisztviselőt delegál az ezresbankokban fekvő öt millió lejt készpénz átvételére, amelyet két nagyszalontai rendőr kísér. A megbízottak valószínűleg holnap érkeznek Aradra és veszik át az Aradmegye által kiutalt pénzt.

— Gyászmise Ferenc József halálának évfordulója alkalmából. Budapestről jelentik: A Mátyás-templomban Serédi Justinian bíboros hercegprímás, I-ső Ferenc József halálának évfordulója alkalmából gyászmisztiszeletet tartott, amelyen számos katonai és polgári előkelőség jelent meg.

— Földrengést jelzett a budapesti obszervatórium szeizmográfja. Budapestről jelentik: A budapesti földrengéstjelző obszervatórium három óra két perckor, 1100 kilométeres távolságban földrengést jelzett.

— Megszüntettek kilenc külföldi követséget. Bucurestiből jelentik: A lapok híradása szerint a külügyminisztérium kilenc külföldön működő meghatalmazott minisztert január 1-ével nyugdíjazott. A kormány elhatározta, hogy a kilenc követséget január 1-ével megszünteti.

— Belügyminiszteri vizsgálat Cernautiban. Bucurestiből jelentik: Mihalache belügyminiszter Giurgiuba utazott, ahonnan Cernautiba megy és ott beható vizsgálatot tart. A miniszter utazása kapcsán valószínű, hogy több magasállású főtisztviselő elhagyja helyét.

— Mégis megnyílik a bucaresti-i magyar színház. Bucurestiből jelentik: A magyar színház ügye még mindig nem jutott nyugvóra. Ismeretes, hogy Kovács Imre szinigazgató engedélyt kapott, hogy Bucurestiben állandó magyar színházat létesítsen. Előbb tűzrendészeti szempontból kifogásolták a magyar színház megnyitását és amikor a szinigazgató az előírt feltételeknek eleget tett, akkor Hatiegan Emil dr. népjóváti miniszter vonakodott az engedélyt aláírni. A magyar képviselők ma eljártak Hatiegan miniszternél, aki végül is ígéretet tett az engedély aláírására.

— Kormányválság készül Franciaországban a bankbukások miatt. Párisból jelentik: Tardieu és Cheron igazságügyminiszter között nézeteltérés támadt, amely súlyossá teszi a kormány helyzetét. Tardieu ugyanis ki akarja kerülni a Qustric-üggyel kapcsolatos szigorú vizsgálat megindítását, míg minisztere ellene van.

Gramofonok és lemezuajtások rendkívül nagy választékban, legolcsóbban HEGEDŰS cégnél Aradon.

— A budapesti studio közvetíti Bethlen berlini beszédét. Budapestről jelentik: Szombaton este 7 óra 45 perckor, itteni számítás szerint háromnegyed 9 órakor, Bethlen István gróf magyar miniszterelnök beszédét tart a berlini rádióban, amelyet a budapesti rádió is közvetít.

Budapesti magántisztviselő rejtélyes halála

A vendéglátó háziasszony szerint Clair halálát romlott kolbász okozta

Budapestről jelentik: Ma reggel a Róna-ucca 17. számú házban holtan találták Gastner Andrásné lakásán, Clair Jakob 27 esztendőes magántisztviselőt. A haláleset körülményei a rendőrség előtt rendkívül gyanúsak tűntek fel és Gastnerné gyilkosság gyanúja miatt őrizetbe is vették. Gastnerné Clair halálára vonatkozólag azt vallotta, hogy a magántisztviselő tegnap este vendégségben volt nála és ott is vacsorázott. Paprikáskrumplit ettek kolbásszal. A férfi csakhamar rosszul lett, ugyanúgy ő is fájdalmakat érzett és valószínűnek tartja, hogy Clair halálát husmérgezés okozta, annál is inkább, mert a kolbászból nagyobb mennyiségben fogyasztott. A rendőrség nem nagyon ad hitelt Gastnerné kolbászmezejének.

— Robbanás Moreniban. Moreniből jelentik: A Creditul Minier telepén ma robbanás volt. A gázok egy kisebb tartályt szétfeszítettek és a közelben álló Poprin Joan és Popa Constantin munkások súlyos égési sebeket szenvedtek.

— Újabb holttesteket húztak ki a lyoni romok alól. Lyonból jelentik: Tegnap késő este egy százados és egy utászkatona holttestére akadtak rá. Mindkettőjüket mentés közben érte utól a halál. Az éjszaka még egy tűzoltó maradványaira is bukkantak, akit a ránehezülő romok alaktalan hús és csonttömeggé változtattak.

— Befejeződött Londonban az indiai konferencia. Londonból jelentik: Ma fejeződött be Londonban az indiai konferencia. A záróbeszédet MacDonald miniszterelnök tartotta. Az angol politikai körök nem tartják megvalósíthatónak azt, hogy India egységes államként szerepeljen, mint pl. Kanada és Ausztrália.

— Folytonos bizalmatlansági indítványokkal akarják zaklatni az angol kormányt. Londonból jelentik: Hírek szerint a konzervatív párt a parlamenti ülészak bezártaig minden héten bizalmatlansági javaslatot akar beadni a kormány ellen. Kormánykörökben ezt az akciót a házszabályokkal való visszaélésnek tekintik és a kormány el van határozva arra, hogy ne adjon módot az ülészak végéig javaslatok letárgyalására.

Halálos áldozata van Aradmegyében a „hol a piros, itt a piros“-nak

Felakasztotta magát egy szemlaki gazdálkodó, akit kifosztottak a hamiskártyások

Szemlakeről jelentik: Az utóbbi időben elszaporodott hamiskártyásoknak egy új áldozatáról számol be egy szemlaki jelentés. Lapusca Péter 24 éves szemlaki lakost tegnap délután felakasztva találták szobájában. Mire tettét felfedezték, az öngyilkos fiatalember már kiszenvedett. Hátrahagyott leveleiben, melyeket anyjához és feleségéhez intézett, elmondja, hogy 16-án, a perjamosi nagy-

vásáron, idegen emberekkel ismerkedett meg, akik rávették, hogy kártyázzon velük. A játéki sokáig tartott és amikor felállt, azon vette észre magát, hogy 1500 lej vesztésében van. Ez annyira elkésérítette, hogy nem talált más megoldást, minthogy megváltson az élettől. A bevezetett csendőri nyomozás megállapította, hogy Lapusca Péter hamiskártyások áldozata lett, akik „itt a piros, hol a piros“ játékkal csalták ki tőle az 1500 lejt.

Leleplezték a legnagyobb amerikai szesz-csempészt

A prohibíciós rendőrség egy millió dollár értékű szeszt foglalt le — Tizenkilenc letartóztatás történt az ügyben

Bostonból jelentik: Az amerikai szesztilalom fennállása óta ma leleplezték le a legnagyobb mérvű szesz-csempészt. A prohibíciós rendőrségnek a Maine-i partok közelében két gyanús bárka kellett fel a figyelmét, nagy csapat rendőr közele-

dett csónakokon a bárkákhoz, azokat megszállták és a két bárkán egymillió dollár értékű szesz-mennyiséget találtak. A mammuti-szeszcsempészséssel kapcsolatban eddig 19 letartóztatás történt. Az ügyben érdekes fejlemények várhatók.

Egy előkelő londoni lokálban letartóztattak egy budapesti sikkasztót

A debreceni műkögyár budapesti képviselőjét ismert londoni színészök társaságában fogták el. Londonból jelentik: Még ez év nyarán történt, hogy a debreceni műkögyár budapesti képviselője, Szalai István 150.000 pengő eltulajdonításával ismeretlen helyre távozott. A londoni rendőrség most arról értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Szalait Londonban egy előkelő lokálban ötórás tea, tánc közben ismert londoni színészök társaságában letartóztatták és utnak is indították Budapest felé.

— A kolozsvári egyetem tiltakozik költségvetésének megszorítása ellen. Kolozsvárról jelentik: Az egyetemi tanács memorandumot intézett a minisztériumhoz, amelyben tiltakozik a költségvetésnek olyan arányú megszorítása ellen, amint azt a minisztérium kívánja. A memorandum megállapítja, hogy a kérdésben olyan egyének kezébe helyezték el a döntést, akik egyáltalában nem értenek az egyetemek háztartási kérdéséhez.

— A vizsgálóbíró megerősítette Lewin oceanrepülő vizsgálati fogságát. Bécsből jelentik: A vizsgálóbíró megerősítette a pénzhamisítással vádolt Lewin oceanrepülő vizsgálati fogságát. Lewin külön cellában van, saját költségén étkezik és bőven el van látva olvasmányokkal. A vizsgálati fogság megerősítését a védők nem felebezték meg, mert a vizsgálóbíró kijelentette, hogy a vizsgálatot a legsürgősebben lefolytatja. Így a védők remélik, hogy Lewin még a jövő héten szabadlábra kerül.

— Rendőrségi hírek. Az aradi rendőrség ma határátlépésért előállította Parcal Calamar 20 éves, brádi születésű mokárinast. Parcal utóljára Battonyán dolgozott. — Gundersdorfi Gáspár 47 éves birkozó, tegnap este nyílt utcán parázs botrányt rendezett. Gundersdorfi először egy Gherman nevű kocsisal szólalkozott össze, majd pedig a veszekedés tettelegességbe fajult. A botrányos verekezésbe csakhamar beleszólt Bosnyák György rendőr is, aki azonban szintén nem bírta jobb belátásra bírni Gundersdorfiót és a birkozó véle is verekedni kezdett. A lármára aztán több őrszemes rendőr is figyelmes lett, akik lefogták Gundersdorfiót és előállították az aradi rendőrségre. — Várad Józsefné Str. Dorobantilor 40. sz. alatti lakos ma bejelentette a rendőrségen, hogy férje eltűnt és róla már egy pár napja semmit sem tud. A vizsgálat megindult. — Bodea János vasúti irodaszolgá ma Bulev. Reg. Ferdinand-i lakásán levelet talált, melyet vadházastársa, Kis Mária 17 éves nagylaki leány irt címére. Kis Mária levelében bejelenti, hogy öngyilkossági szándékból a Marosba ugrik. Bodea János bejelentette az esetet a rendőrségen, maga is vadházastársa keresésére indult, azonban mindezek nem sikerült rákakatni.

Párisban létrehozzák a román—magyar sportbékét

Párisból jelentik: Az ismeretes magyar—román football-háború ügyében a FIFA elnöke, Rimet román megkeresés alapján kijelentette, vállalta a békeközvetítést, ha mindkét állam sportkörei arra hivatalosan felkértek. A román delegációnak élénk figyelmébe ajánlotta, hogy a román sportnak a magyar barát-ságra nagy szüksége van és óva inti a delegációt attól, hogy a béke visszaállításába politikai motívumok vegyüljenek. A béketárgyalások székhelye Páris lesz.

— F. hó 23-án, d. e. 10 órakor az aradi evang. templomban, az istentisztelet keretében, boldogult fiam elhalálózása alkalmából ima tartatik, amelyre rokonaimat, barátaimat és jóakaróimat fisztelettel meghívom. Pecsénye István.

— Nagy olcsóság Olaszországban. Rómából jelentik: A lapok hosszú cikkekben foglalkoznak az élelmiszerárak, a lakás- és üzletbérek, a villany és gázárak leszállításának kérdésével. Több városból érkeznek hírek, hogy ott az élelmiszerárakat és az üzlet- és lakbéreket leszállították. Róma kormányzója új árusító helyeket nyitattott, ahol olcsó áron lehet kenyeret kapni. Általában több cikknek az árát leszállították.

— Katonai okmányok felülvizsgálása. A hadkiegészítő parancsnokság felhívja az 1893. évi születésűeket, hogy november 22-én, ugyancsak az 1892. évi születésűeket, hogy november 23—24-én jelentkezzenek az aradi rendőrkveszturán. Katonai okmányaik felülvizsgálása céljából.

— Áramszünetelés. A villanyfény igazgatósága értesíti a nagybecsű fogyasztó közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt f. évi november 23-án, vasárnap, az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 8 órától, ebéd után 2 óráig a Bulevardul Carol és Dragalina, Calea Banatului, Piata Avram Iancu, Strada Baritutu, Strada Ioan Calvin, Calea Saguna és ezen uccák által határolt részeken.

— Az aradi ügyészség annak megállapítására kért fel benünket, hogy az ujszentannai öngyilkosság ügyében történt boncolást nem Vulpo főügyész rendelte el és hogy a kémkedési ügyben tartott katonai házkutatást sem az aradi ügyészség rendelkezése alapján fogantatosították.

— Magyaránnyu heroincsempészt leleplezték le a sanghai kikötőben. Londonból jelentik: A sanghai kikötőben a vámőrségnek az egyik hajón vászba csomagolva mintegy 1000 font súlyú csempészett heroint sikerült fölfedezni. A csempészett áru értéke 150.000 angol font.

— Ma este megkezdte működését Németország legnagyobb rádióleadója. Stuttgartból jelentik: Ma este háromnegyed nyolc órakor kezdte meg működését Mühlackerben Németország legnagyobb rádióleadója, mely 75 kilowattos erősségű, de kapacitását 150-ig lehet fölfokozni. Két antenna-árbóccal dolgozik, amelyeknek hossza 150 méter és egymástól 200 méternyire vannak felállítva.

— Halálosvégű házbeomlás Ujpesten. Budapestről jelentik: Dél egy órakor Ujpesten egy, a Temesvári-uton készülő háznál a gerendázat összeomlott és a lehullott állványok maguk alá temették a dolgozó munkásokat. Hét súlyos és négy könnyebb sebesülés történt. A súlyosabban sebesültek közül Balázs Józsefné 38 éves napszámosnőt haldokolva szállították a kórházba.

— Adomány a munkanélkülieknek. Bársony Andor aradi nagykereskedő, ma délelőtt a Consum r.-t. nevében kétezer lejt juttatott Aradváros polgármesteri hivatalához a munkanélküliek részére.

Csak emeletes ház épülhet az ujaradi uton

A város Ujarad felé terjeszkedik és ezért rendezik ezt a városrészt is

A város permanens bizottsága ma az Óvár-tér rendezésének ügyével foglalkozott. Muresán János városi főmérnök előterjesztésére a bizottság úgy döntött, hogy az ujaradi uton az építkezések csak frontvonalon történhetnek. Ezen az utvonalon a város csupán emeletes házak építését engedi meg. Megállapították ugyanis, hogy Arad csak Ujarad felé terjeszkedhet és ezért nem engedhető meg az utvonal elcsúszítása. A hidtól vezető keresztúccákon villaszerű építkezés folyhat,

a vesztőhely felé pedig kerítéses villák építését engedik meg. Az utóbbi esetben a kerítéstől számított négy méteres távolságban kell a háznak épülnie. Az újrendelet nyomában érvénybe lép és eszerint fogják elbírálni a mérnöki hivatalhoz beérkezett építkezési kérvényeket. A város a legszigorubbán ragaszkodik előírásaihoz, hogy ne zárja el engedékenységével az ujaradi hid és az Óvár-tér közötti városrész fejlődését. Több, ezen az utvonalon álló kunyhót, így egyet, amely a város tulajdona, a jövő év tavaszán le is bontanak.

Álarcos banditák garázdálkodnak Resica környékén

Kiraboltak egy pénzügyi tisztviselőt és egy tanfelügyelőt

Resicáról jelentik: Resicán az utóbbi időben veszedelmesen elszaporodtak az utonállók. Pár nappal ezelőtt az oravicaai pénzügyigazgatóság tisztviselője, aki hivatalos kiállításban volt motorkerékpáron, Resica közelében az uton keresztüllektette egy fát pillantott meg. Óvatosan a fa mellé hajtott és megállt, hogy motorkerékpárját áttemelje a fán. Ebben a pillanatban két álarcos egyén ugrott elő és revolvért rántva, felszólították, hogy adja át a nála levő pénzt. A megrémült tisztviselő átadta a banditáknak a nála levő hivatalos pénzt, majd pedig az álarcos utonállók parancsára újra felült motorkerékpárjára és tovább hajtott. A banditák pedig eltűntek az erdőben.

Hasonló módon rabolták ki Ilicasen Dániel oravicaai tanfelügyelőt, akkor, amikor hivatalos látogatásokat végzett Resica környékén. A tanfelügyelő este autójával visszatérőben volt Resicára, sofförje észrevette, hogy előtte az uton valami tárgy fekszik. Amikor lassított, az erdőből ismét két álarcos bandita ugrott elő, akik revolverükkel kényszerítették a tanfelügyelőt, hogy szálljon ki az autóból. Ugy a tanfelügyelő, mint a sofför kénytelen volt pénzt átadni a banditáknak, akik aztán mindkettőjüket szabadonbocsátották. Mind a két esetben a rendőrség bevezetett vizsgálatot.

Nemes Marcell milliós értékű Stradivariusát egy szabadkai fiatalember örökölte

Szabadkáról jelentik: Szinte mesébe illő szerencse ért egy fiatal szabadkai hegedűművészt: Kramer Imrét, Nemes Marcell, a nemrégiben elhunyt világhírű műgyűjtő, aki egyébként távoli rokona Kramernek, végrendeletileg a művészre hagyta ötven-hatvanezer dollár értékű Stradivariusát.

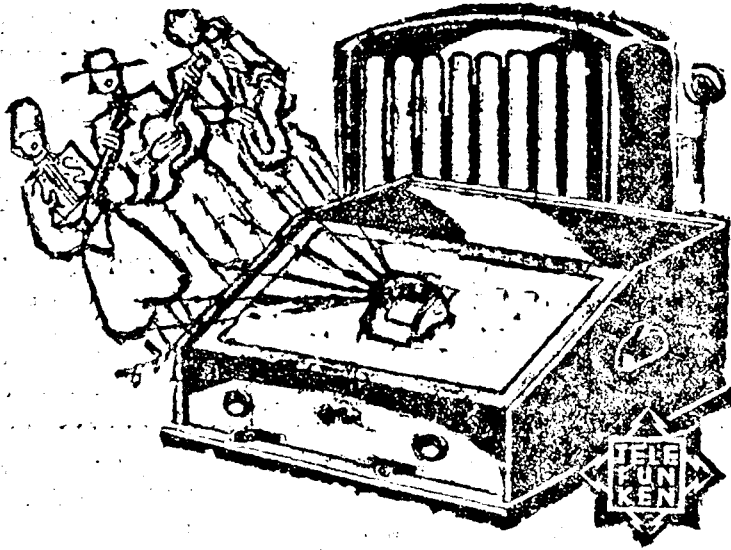
Ez a hegedű egyike a legértékesebb tárgyaknak, amelyeket a Nemes-kastély pánccsaszobájában őriztek. A nagy szenzációt keltett hír valódiságát a napokban megerősítette dr. Pintér budapesti ügyvéd is, aki egyike a hagyatéki ügyrendezőinek.

Pintér Kramer Imréhez november 16-iki keltezéssel levelet intézett, amelyben többek között a következőket írta:

— A Nemes Marcell hagyatékát rendező bizottság felbecsülte a nagyszerű Stradivariusát, amely hangszer a londoni Hill szerint a mester munkásságának középső periódusából való. Egyike a legkevesbé sérült hangszereknek, amelynek értéke körülbelül 50—60.000 dollár. Tudommal Ön már játszott a hangszeren és többé-kevésbé ismeri. Minden fenntartás nélkül Ön kapja örökül a kitűnő hangszert, amellyel bizonyosan sok sikert fog aratni.

Ez a fejedelmi ajándék Kramer máról-holnapra Európa egyik legértékesebb hegedűjének tulajdonosává tette. A világhírű hegedűsök közül is alig dicsekedhetnek egy páran ilyen nagyértékű és még nagyobb művészi becsű hangszerekkel. A hegedű jelenleg München mellett a híres Nemes-kastélyban van. Különleges angol zárral felszerelt kettős börtökben van elhelyezve a világhírű hegedű és egy pánccsaszobában őrzik a többi Nemes-drágasággal együtt. A hegedűn játszott Sarasate és Joachim és a hangszer műértéke felbecsülhetetlen.

Európa legjobb rádiókészüléke TELEFUNKEN 90 W

az új ötsöves váltóáramu távolsági vevőkészülék. A 110 V., 150 V. és 220 V. feszültségekre kapcsolható. Három rezgőkör egyetlen egy beállítás. Hitelesített skálával. Csodás hangszínezel. Ehhez egy TELEFUNKEN-hangszóró az.

ARCOPHON 5

Egy fogás és
Európa zenél Önnek.

Kérje a készülék kötelezettségnélküli bemutatását a rádióüzletben!

TELEFUNKEN

A legrégibb tapasztalat —
a legmodernebb szerkezet!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kormány elkészít akciója a fatermelők érdekében

Csökkentik a tűzifa szállítási tarifáját

A gazdasági bizottság ülése — Főképpen az export-tarifát szállítják le —
— A tarifamérséklés későn jött —

Egy ismert aradi fatermelő nyilatkozata

Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága tegnap este tanácskozási tartott. Az ülésen Mihalache belügyminiszter, Madgearu földművelésügyi miniszter, Popovici pénzügyminiszter, Hatieganu munkügyi miniszter és Voicu Nitescu közlekedésügyi miniszter vett részt. Voicu Nitescu bejelentette, hogy a bizottság legközelebbi ülésén konkrét javaslatot fog benyújtani a tűzifa szállítási tarifájának leszállítására vonatkozólag. A leszállítás elsősorban az export-tarifára vonatkozna és kevés lehetősége van annak, hogy a belföldi szállítási díjakat is leszállítsák.

Ismeretes az a hatás, melyet annakidején az új vasúti tarifa a fatermelők és kereskedők köréből kiváltott. Ez a díjszabás egyszerre ezresekkel drágította meg vagononként a tűzifa szállítási díját és ezzel természetesen a fa árát is. Annak idején az Aradi Közlöny több ízben foglalkozott úgy az export-, mint a belföldi tarifával és rámutatott arra, hogy mit jelent ez a tarifa az amu is csak vegetáló tűzifakereskedelmre nézve.

A gazdasági bizottság ülésén elhangzott miniszteri kijelentéssel kapcsolatban kérdést intéztünk Arad egyik legszámottevőbb fatermelőjéhez, aki munkatársunknak a következőkben világította meg a tűzifa-ipar mai helyzetét:

— Attól a perctől kezdve, hogy az új CFR-tarifa napvilágot látott, akció indult meg a fatermelők részéről annak módosítására. Ugyanakkor

a kereskedelmi és iparkamrák is hasonló mozgalmat indítottak. Azonban mind a két részből elhangzó érvek és adatok kormánykörökben süket fülekre találtak. Az, hogy most a közlekedésügyi miniszter elhatározta, hogy leszállítja a tűzifa export-tarifáját, bizonyára ennek a kettős akciónak tulajdonítható. Azonban határozottan ki kell jelentenem, hogy a minisztérium díjszabás leszállításával — elkésett. A tűzifa exportját szeptemberben szokták lebonyolítani ebben a hónapban van ennek az időszak, ekkor szállítják ki az exportra szánt tűzifa zömét. Októberben és különösen novemberben már csak elvéve történnek külföldre szállítások. Amit mi szeptemberben, éppen a magas CFR-tarifa miatt exportálni nem tudunk, azt most nem fogjuk tudni bepótolni, a miniszter újabb határozata következtében. Azok az államok, amelyek eddig tűzifa-szükségletüknek egy részét tőlünk szereztek be, e két hónap alatt más országokból importálták a nekik szükséges mennyiséget. Ilyen, „eső után köpenyeg”-intézkedésekkel nem lehet jóvátenni azt, amit szeptemberben elrontottak.

— A miniszteri bejelentés másik oldala — folytatta informátorunk — az a rész, melyben arra tesz célzást, hogy nagyon kevés lehetősége van annak, hogy a belföldi szállítási díjakat leszállítsák. Pedig éppen ez az a pont, ahol még lehetne segíteni. A tűzifa árát belföldi viszonylatban is a CFR-tarifa miatt voltunk

kénytelenek felemelni. Az ország lakosságának jó része ma nincs abban az anyagi helyzetben, hogy ne tartaná kívánatosnak a tűzifaárak leszállítását. Ezt megtehettük volna akkor, ha a tűzifa belföldi szállításának díjszabását is redukálják. Ez azonban — mint a miniszteri bejelentésből kitűnik — nem fog egyhamar bekövetkezni. A gazdasági-bizottság ülésén elhangzott ígéret tehát — a faipar szempontjából — most már különösebb jelentőséggel nem bír.

— Bárándy Lajos a kereskedelmi és iparkamara igazgatótanácsának tagja lett. Mint ismeretes, a kereskedelmi és iparkamara múlt havi tanácsülésén a kamara alelnökévé Domán Sándort választották meg. Az így megüresedett igazgatósági tagsági helyre a temesvári kormányzóság bárándy Lajost, az Aradi Károly és Fia vasári nagykereskedő-cég tulajdonosát és Arad kereskedelmi és gazdasági életének egyik vezető tagját nevezte ki.

— A gyümölcskivitel szabályozása. Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli: A gyümölcskivitel szabályozásáról szóló új rendelet értelmében (megjelent a Monitorul Oficial november 3-iki számában), a kivitelnél fizetendő illetékek helyegben rovandók le. Az erre a célra szolgáló helyegyek megőrkezték már a kamarához. A Nemzeti Export intézet kinevezte már arad- és terontálmegyei megbízottját, Virgil Economu agronom-mérnök, főfelügyelő személyében, akinek címe Arad—Csátelep (Pepinaria Ccaala—Arad). A rendelet részleteire vonatkozólag a kamara készséggel nyújt felvilágosítást az érdeklődőknek.

— Hogyan lehet olcsóbbá tenni a gyümölcskivitel permetezését? Ezt a kérdést tárgyalja a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Ismerteti még a természetére alkalmas szilvafajtákat, a torma természetét, a gyümölcsös jövedelmezőségét, a szőlő telepítését, az alma metszését, az ujbork kezelését, a rügyteli permetezését, stb. A desan illusztrált két számlapból a Növényvédelem kiadóhivatala (VIII., Rákóczi-ut 51., IV. emelet 5.) e lapra való hivatkozással ez alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

Karakül különböző színben érkezett **Neuländer E. szücs** Fischer Elz-palota az udvarban Szombaton zárva.

Rheumatikus fájdalmakat azonnal enyhít a SLOAN'S LINIMENT.
 Semmi sem olyan jó csontos fájdalmak ellen, mint a Sloan's Liniment.
 Minek szenved tovább? Kenje be magát egy kis Sloan's Liniment-tel és a fájdalmak megszűnnek. E szer beszívódik bedörzsölés nélkül is, felmelegíti és megnyugtatja a fájó szöveteket és megszünteti a fájdalmakat. Ezért állandóan kéznél kellene tartanunk egy üveggel ebből a készítményből, amely az egyetlen bevált szer ilyen fájdalmak ellen. Reuma, hátfájás, isiasz és minden hasonló fájdalom megszűnik a Sloan's Liniment használatát által.

Sloan's Liniment
Megszüntet minden
fájdalmat. 110
 Egy üveg ára a közönség részére 75 lei.

BIRDESSEN a 45 éve fennálló Aradi Közlöny-ben

WIMPASSING
Hő- és sárcipők
Szebbnél szebb divatos formában. Arban és minőségben mindent felülmúl.

Valódi WIMPASSING-cipő csak a fenti csillagvédjegyvel.

Nagybani előadás: PALMA-KAUCSUK R.-T. TIMIȘOARA

A direkt-termő szőlő tönkreteszi az Arad-hegyalja jó hírnevét Bora megromlik, élvezhetetlenné válik — Azért termesztik, mert kevés munka van vele — Felhívás a szőlősgazdákhöz — Dr. Ispravnic Sever nyilatkozata

Az aradi Szőlészeti Szindikátus vezetősége felhívást tett közzé, melyben felszólítja az arad-hegyaljai szőlősgazdákat, hogy jelentsék be a szindikátusnál a direkt-termő tőkéknek a számát. A szindikátus felszólítása szakkörökben feltűnést keltett, mivel tudvalevő tény az, hogy a Hegyalján eddig direkt-termő szőlőt nem termeltek és ennek a vidéknek éppen csemegeszőlője adta meg jó hírnevét. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban munkatársunk felkereste **Ispravnic Sever dr.-t.**, a Szőlészeti Szindikátus elnökét, aki a következőkben nyilatkozott:

— Az Arad-Hegyalján elültetett direkt-termő szőlő tudtommal eddig minimális. Azonban egyes szőlősgazdák kezdik előtérbe helyezni a direkt-termő szőlőt. Ez a tény maga is rossz hatással lehet a Hegyalja jóhírre és figyelembevéve ennek a vidéknek nehéz helyzetét, egyenesen katasztrofális lehet a Hegyaljára. A direkt-termő szőlőnek — kényelmi szempontból — meg van az az előnye, hogy nem kell beoítani, nem kell permetezni, kevesebb kötözést, kapálást igényel, nem olyan érzékeny a fagy iránt — azonban a bora a leg-

rosszabb minőségek közé tartozik. Ezt a bort rendszeren borszesz gyártására szokták felhasználni, ugyanakkor pedig ez az a bor, mely a **legrövidebb idő alatt megromlik és élvezhetetlenné válik.** Ismétlem, hogy a Hegyalján direkt-termő szőlő még nincsen elterjedve, de föltétlenül elejét kell venni annak, hogy — ha nem nagy területen is; — de ültessék. A szőlőnek ezt a fajtáját azokon a vidékeken szokták termelni, melyeknek nincsenek meg a kellő természeti előfeltételei a szőlő termeléséhez. Így például nagyon el van terjedve Bessarábiában. Mi mindent elkövetünk, hogy akkor, amikor az elsőrangú hegyaljai bort nem lehet exportálni, ne súlyosbítsák a gazdák a helyzetét a direkt-termő szőlő kultiválásával.

Eddig tart dr. Ispravnic Sever érdekes nyilatkozata.

Itt említjük meg, hogy a Szőlészeti Szindikátus felhívja a hegyaljai szőlősgazdákat, hogy az idén termelt bormennyiségüket, a beültetett terület nagyságát, a szőlőtőkék számát, november 28-ig jelentsék be a községi előjáróságnál.

Egy és két lejes péksütemények kerülnek forgalomba

Döntött Aradváros a péksütemények ügyében.

Aradváros vezetősége ma döntött a péksütemények körül két nap óta folyó vita ügyében. Ma délben összeült a város permanens-bizottsága, hogy a pékek képviselőinek jelenlétében döntsön az ügyben. A pékek újból közölték, hogy a mai viszonyok közepette, nem tudnak egy lejes áron süteményeket árúsítani és inkább beszüntetik a sütemények gyártását és lépítik üzemeiket, semhogy ráfizessenek az egy lejes kiflire. A permanens-bizottság hosszabb vita után végül megállapodást kötött a pékekkel. **Eszerint holnaptól kezdve 3, 4 és 5 dekagrammos péksütemények kerülnek forgalomba egy lejes áron, ezzel szemben a város megengedi, hogy a pékek 5, 6 és 7 dekás süteményeket két lejért hozzanak forgalomba.** Az új árak már holnaptól kezdve lépnek érvénybe.

— Az aradi munkaközvetítő hivatal felhívja a cipész-szakmunkások figyelmét, hogy a bacaui cipőgyár munkásokat keres napszámra és accordra, azonban olyanokat, akik Durchnagh-, Doppel- és Fraesen-gépeken dolgoznak. Ugyanakkor a bacaui gyárnál szabó- és felsőrész-készítő leányok is felvételnek, akik Zwicken-, Absatzvorbau és Absatzpress-gépekkel tudnak dolgozni.

Rádió műsor

— Romániai idő. —
 SZOMBAT, november 22.

Bucuresti. 13. Gramofon. 17. Motzoi-zenekar, Könyvi és román zene. 21. Gluck: „Orfeusz” című operája a Studióban, a kolozsvári Opera magánzereplőivel. — **Budapest.** 10.15. Szalonzenekari hangverseny. 12.15. Az Országos Testnevelési kongresszus megnyitó ünnepségének helyszíni közvetítése Szegedről. 1. Megnyitó beszédet mond Karaffiáth Jenő, az OTT elnöke. 2. Gróf Klebelsberg Kunó m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ünnepi beszéde. 1.05. Az Országos Postászenekar hangversenye. 5.10. Erdődy Mihály novellái: 1. Rövidzárlat. 2. Mindnyájan így vagyunk. Felolvassa Radó Árpád. 6. „Pletykálkodás a türelemről”. Kosch Béla, a Magyar Cserkészszövetség útkarának előadása. 6.30. Operatrézsetek és keringők. 9.10. The melody four vocalquartett. 9.45. „Dolgok, amik nem sikerülnek”. Irta és felolvassa Zagon István. 10.10. A m. kir. Mária Terézia honvédegyalozezred zenekarának hangversenye. Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-szállóból. — **Belgrád.** 12.25. Gramofon. 13.30. Déli zene. 17. Gramofon. 18.30. Délutáni zene. 19. Táncgramofon. — **Prága.** 12.15. Gramofon. 17.20. A prágai Szt. Katalin templomról. 20.20. Mozart Prágában. 20.35. Tarka óra. — **Wien.** Könyvi gramofon 13. Eber-zenekar. 14.10. A déli zene folytatása. 16.20. Táncgramofon. 18.15. A Weissgärber-Mayer-négyes játéka.

VASÁRNAP, november 23.

Budapest. 11. Egyházi ének az Egyetemi templomból. 12. Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. 12.45. A dunaföldvári közuti és vasuti Dunahíd megnyitási ünnepélyének helyszíni közvetítése Dunaföldvárról. Konferál Koncz Sándor dr. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködik Rella Gabriella, a m. kir. Operaház művésznője. 3. Gramofonhangverseny. 5. Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. (Rádió Szabad Egyetem). 6.15. Kuplék és operatrézsetek. Előadják és konferálják: Sziklay József és Kun Magda. 7. Könyvi zene. — 8.20. Sporteredmények. 8.40. Vidám est. Rendező: Bá-

nőczy Dezső dr. Konferál: Karinthy Frigyes, Majd: A Fejes-szalonzenekar, az Ostende tangó- és jazzband, Toll Árpád és cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból Kaimár Pál (ének) közreműködésével. — **Belgrád.** 12. Gramofon. 13.30. Déli zene. 18.30. Dudaszó. 19. Nemzeti dalok gitárkísérettel. 20.30. Oktett. 21.30. Délszláv dalok. 22. Gramofon. 22.50. Kabaré. 23.50. Seta Európán át. — **Prága.** 9. Gramofon. 11. Gramofon. 13.30. Katonazene. 19.15. Gramofon. 20—23. Traviata a Nemzeti Színházból. — **Wien.** 11.30. Seidhofer Brung orgonajátéka. 12.05. Recktenwald-zenekar. 14.05. Tarka gramofon. 15.20. Kreutzeri Granadai éjjel-szállás című kétfelvonásos operája. 18.30. Kimelmann Annv dalelőadása. 20.40. A munkások szimfonikus hangversenyének részben való közvetítése a zeneegyesületi tereméből. 21.50. Az operett klasszikusai, **EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESSÉGEK.** München. 20.35. Parsztbeccsület és Bajazzók a nemzeti színházból.

INGYEN KAPJA

hő végéig
ARADI KÖZLÖNY-t,
ha ma megrendeli.
 Az előfizetést csak 1930. december 1-től számítjuk.

A szerkesztésért ideiglenesen **SALGÓ HENRIK** felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködéssel válaszolunk Ajánlatok feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151 A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

TANULÓK felvétetnek. Gáspár miszerezés, Neuman-palota. 4623

PEREECT mindenféle ízőnőket keresek dec. 1-re. Braun Antalné, v. Boros Beni-tér 37. szám. 4624

ÜGYES szobaleány, állást keres, volt Hunyadi-ucca 6.

LAKÁS.

BUTOROZOTT szoba féláron, megbízható házaspárnak, vagy átutazóknak kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4614

EGY-SZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

KIADÓ 3 szoba, elő- és fűtőszoba dec. vagy január 1-re, v. Florián-ucca 7. 1. 4619

KÜLONBEJÁRATU butorozott egy-két szoba (esetleg ellátással) kiadó. Bulevardul Carol 40., I. emelet. 4617

IDEALISAN tiszta szép butorozott, komfortos uccai szoba, kertes, modern magánházban Pogary-sanatórium közelében, disztigvált hölgynek, vagy urnak fűtőszoba használatával kiadó. Cim Daubner és Seidner cukrászdájában. 4621

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MAGYBARKÁJU rövidPERZSABUNDAT azonnali megvételre keresek. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia 1, Neuman-palota.

FELHIVOM a n. é. köztársaság figyelmét **ducsa felszerelt** bizományi raktáramra, hol előre is előnyösen beszerezheti **karácsonyi ajándéktárgyait.** Rendkívül sok dísz tárgy, festmények, ezüst evőeszközök, ezüst tárgyak, perzsaszőnyegek, szőrmebundák, mintaszék, antik butorok, gyermekjátékok, világylámpák, órák, vitrinek stb. SALGONE, bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1, Neuman-palota. 1000

ELSŐRENDÜ tej literje 8 lej 20-50. Hirtelen tételekben házhoz szállítva. Cim V. náti tel, Zádorlac. 4560

KERESÉK régi nemes magyar és más régi festők műveit, antik ezüst tárgyakat, márkás porcellánokat, gyárt és perzsaszőnyeget, különböző műtárgyakat stb. SALGONE, Str. Horia 1, Neuman-palota.

KEVESET basznált férfi télikabát, eladó. Loránt, Str. Mărășesti 2. 4622

ELADÓ egy nagy „Arheim” budapesti gyártmányú pénzszekrény és egy nagy perzsaszőnyeg. Banca Generala, Bulev. General Dragalina 16. 4620

URISZOBA, teljesen új, olcsón eladó. Megtekinthető Str. Baritiu No. 26. 4625

BUTOR mélyen lecsökkentett áron volt Petőfi-u. 9-11. 4626

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb térben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

MACULATURA PAPIR 6 kigros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

OKTATÁS.

MAGYAR-NÉMET-FRANCIA nyelvű oktatás kezdőknek jutányosan. Correpetálás diákok részére magyar-német nyelven. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4542

GÉPIRÁST tanítok speciális módszerrel. Cim Vajda Teri (volt Batthyány-ucca 2., I.) 4581

ÜZLETEK.

HÁROM helyiségből álló cementezett, olajjal kifestett, vízvezetékekkel, motorral felszerelt új gyári helyiség, istállósval, kocsis lakással, kiadó. Calea Bihorului, Hidvégi-ház, viaduktnál. 4688

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetsző és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Az okos ember

na valamit venni, vagy eladni akar. Lakást, szobát, vagy üzlethelyiséget keres, vagy kiadni óhajt.

nem teszi az ablakába

azt a kis cédulet, amelyet vagy elolvasnak vagy se azok, akik az ablak előtt elmennek, hanem

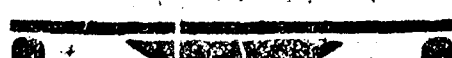
apróhirdetést tesz közzé

AZ

ARADI KÖZLÖNY-ben,

amelyet mindenkivel olvas.

Egy tiszta apróhirdetés ára 40 lej.

Oszi idényre! Aki jó és erős cipővel akarja magát ellátni, az **Czernőzky-féle** cipőt szeresse. Verseny ár! Női fekete, vagy pangnia sötét cipő 880 lejtel. Férfi erős strapa cipő 480 lejtel. Női barna cipő 450 lejtel. Női drapp minden 480 lejtel. Férfi barna legújabb kivitelben, gumai sarokkal 600 lejtel. Gyermek cipő: 200 lejtel.

Az aradi iparogok áruhittel könyvecskére a fenti árak mérvadók.

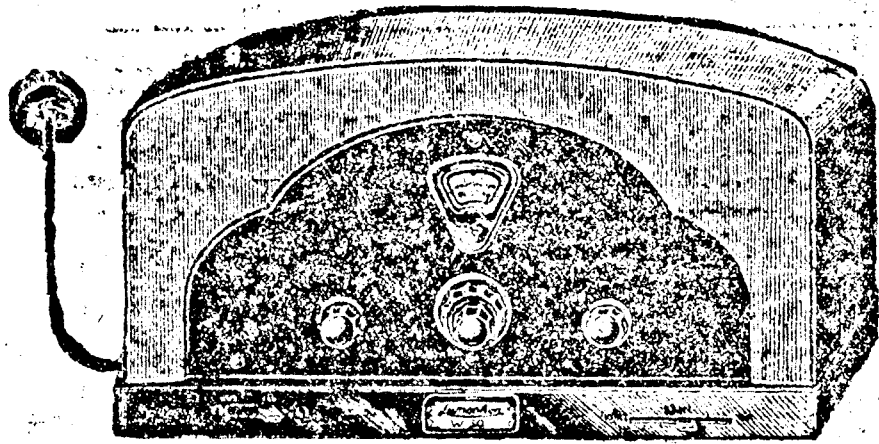
Butorok részletre kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz áron. **GARAI,** Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni! (Szabadság-tér) 10. szám.

Világsláger! 1931! Rádió

Lumophon

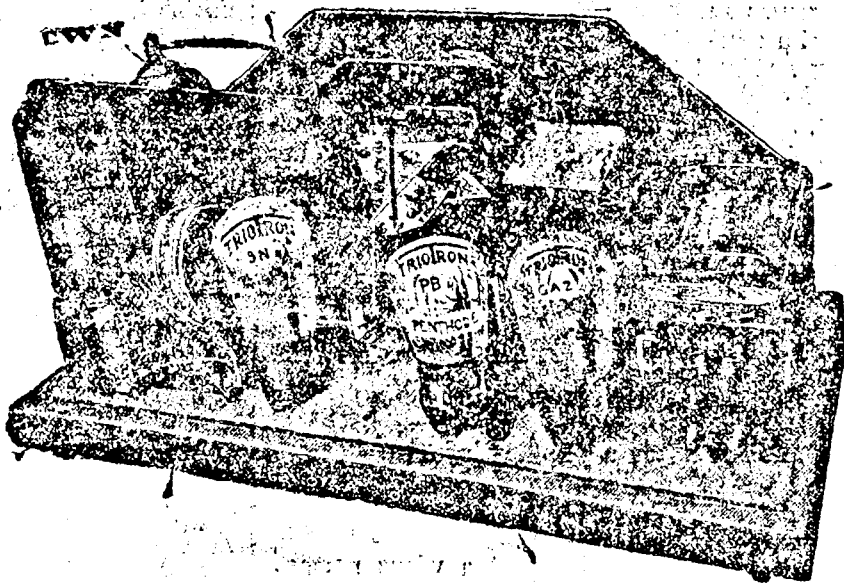
TRIOIRON

csövekre behangolva.

Csővekkel Lei 9.000 reklám áron!

Ezen összegért Ön más hasonló teljesítményű hálózati készüléket sehol nem vásárolhat. Accumulator, batteria sőt magas antenna nélkül működik.

Magas-frekvenciájú ányékcontrácsu csövek. Háromrácós végerősítéssel, kétoldali egyenirányítással. Antennatekeressel, a hangerő emelésére. Kiváló teljesítményű hálózati résszel és nagyértékű alacsonyfrekvenciájú transformátorral, 185 Voltos feszültségre is kapható.

Követelje rádiókereskedőjétől ezen szenzációs gép bemutatását.

Hosszulejratu hitelt nyújtunk. Vizonteladokat kiszolgál!

Trio-Ton

erdélyi vezérképviselő: Hirschmann Károly, Arad, str. Gh. Lazar 17.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyilt Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári áruk! Drahor sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!